

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

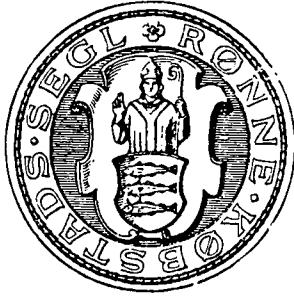
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Rønne
kommunale skolevæsen

Skoleåret 1968-69

Beretning

om

Rønne kommunale skolevæsen

for skoleåret

1. august 1968 til 31. juli 1969

ved

stadsskoleinspektør H. Benthin

Skolevæsenets tilsyn, ledelse m. v.

Skolekommissionen.

Valgt af byrådet:

Bogholder *Kai Larsen*, formand.

Bogholder fru *J. Weybe*.

Maler *Henning Rasmussen*.

Valgt af forældrene:

Forretningsbestyrer *J. Juel Jensen* (Østre Skole).

Manufakturhandler *Ove Nielsen* (Aavangsskolen).

Skoleudvalget.

Bogholder *Kai Larsen*, formand.

Bogholder fru *J. Weybe*.

Maskinarbejder *Ib Hansen*.

Fru *E. Glarbo*.

Maler *Henning Rasmussen*.

Ungdomsskoleudvalget.

Valgt af byrådet:

B'omsterhandler *Kn. W. Jobansen*, form.

Fru *E. Glarbo*.

Valgt af fælleslærerrådet:

Inspektør *Emil Christensen*.

Valgt af Dansk Arbejdsgiverforening:

Direktør *H. Staffensen*.

Valgt af Dansk Arbejdsmands- og

Specialarbejderforbund:

Arbejdsformidler *Erik Mortensen*.

Skoleledere:

Østre Skole: Stadsskoleinspektør *H. Benthin*.

Træffetid hver skoledag kl. 11-12, telf. 344.

Aavangsskolen: Skoleinspektør *Sv. Rassing*.

Træffetid hver skoledag kl. 11-12, telf. 1961.

Skolepsykologisk kontor, Østre Skole:

Kontortid 11-12, telf. 1769.

Skolepsykolog *Jørn Kretschmar* træffes: tirsdag, fredag og lørdag.

Sekretær: Fru *I. Holm*.

Tale-høreundervisning:

Tale-hørekonsulent *Poul M. Møller*, telf. Aakirkeby 666.

Lærerrådenes formænd:

Fælleslærerrådet: Lærerinde fru *B. Juel Jensen*.

Østre Skoles lærerråd: Lærerinde frk. *E. Guldbammer Schmidt*.

Aavangsskolens lærerråd: Lærer *V. Tonsberg*.

Erhvervsvejledning:

Erhvervsvejleder *P. Bekker Nielsen*, Bornholms arbejdsformidlingskontor,

Østervoldgade 4, træffes tirsdag kl. 13-16, torsdag kl. 13-17.30 samt efter aftale.

Skolelæge:

Skolelæge fru *Grethe Neerborg Kjøller*.

Træffes normalt: Østre Skole: 1. og 3. fredag i måneden kl. 8-9, telf. 393.

Aavangsskolen: 2. og 4. mandag i måneden kl. 8-9, telf. 1961.

Sundhedsplejersker:

Østre Skole: Frk. *E. M. Espersen*, kl. 8-8.30, telf. priv. 336.

Aavangsskolen: Frk. *K. M. Clausen*, kl. 8-8.30, telf. priv. 1872.

Skoletandklinik. Østre Skole, telf. 393:

Klinikchef: Fru *Birte Holm*.

Børnetandlæge fru *Helle Pilegaard*.

Børnetandlæge *Jørgen Pilegaard*.

Klinikassistent fru *Helene Rasmussen*.

Klinikassistent fru *Grethe Thorsen*.

Klinikassistent frk. *Grete Thorsen*.

Klinikassistent frk. *Bente Olsen*.

Skolesekretærer:

Østre Skole: Fru *Lis Jensen*.

Aavangsskolen: Fru *Jytte Andersen*.

Skolebetjente:

Østre Skole: *O. Aakjær*, telf. 231.

Aavangsskolen: *Svend Aa. Petersen*, telf. 1994.

Oversigt over elevtallet i skolerne i Rønne 1. september 1968

	Fra Rønne kommune								Fra andre kommuner	I alt
	Under u-pligtig alder		I u-pligtig alder		Over u-pligtig alder		I alt			
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.		
Kommuneskolerne:										
Østre Skole.	0	2	267	293	127	101	394	396	30	820
Aavangsskolen	0	0	293	278	80	102	373	380	70	823
I alt	0	2	560	571	207	203	767	776	100	1643
Statsskolen	0	0	0	0	56	55	56	55	227	338
Rønne Privatskole	0	0	69	67	25	20	94	87	83	264
Externatskolen	0	0	8	0	3	3	11	3	27	41
I alt i byens skoler.	0	2	637	638	291	281	928	921	437	2286

Det kommunale skolevæsen.

Bygninger m. v.

I det forløbne skoleår har forholdene på Østre Skole i høj grad været præget af byggevirksomhed, idet den projekterede udbygning langs Svanekevej og Andr. Riis's Vej blev iværksat. Det medførte et »akkompagnement« til undervisningen i form af larm fra bulldozere og gravemaskiner, som har sat såvel eleveres som læreres tålmod på en prøve, som kun kunne dulmes lidt ved tanken om de bedre lokale forhold på skolen, der skulle blive resultatet. De vigtigste data i arbejdets hidtidige gang er følgende:

4/11 1968:	Licitation over arbejdet med nedbrydningen af den gamle gymnastiksalsbygning og skoleinspektørboligen ved Svanekevej.
2/12 68–10/2 69:	Nedbrydning af de to bygninger.
17/2 69:	Boligministeriets igangsættelsestilladelse foreligger.
10/3 69:	Offentlig licitation over projektet.
2/4 69:	Overdragelse af arbejdet til tilbudsgivende firmaer.
14/4 69:	Udgravning påbegyndes.
28/5 69:	Støbning startes.

Ved skoleårets slutning er udgravningerne stort set udført og betonarbejdet godt i gang.

Den temmelig omfattende tilbygning til skolen, der ventes fuldført til skoleårsskiftet 1970 vil til skolens brug rumme følgende lokaler:

5 normalklasser.

Fagllokaler for fysik, biologi, geografi, håndarbejde og formning.

Skolebibliotekslokaler.

Lokaler for skolepsykologisk kontor (skolepsykolog, pæd. leder af hjælpe-skolen og tale-høre-konsulenten).

Lokale for påtænkt kantine i kælder ved Andr. Riis's Vej.

Endvidere er der i fløjen ved Andr. Riis's Vej reserveret plads for Bornholms Skolecentral og fælleskommunale samlinger.

Jævnside med ovennævnte byggeri begyndtes i slutningen af skoleåret en modernisering af fløjen ved Pingels Allé (hovedbygningen). Den omfatter i første omgang skolekøkkener og kedelanlægget.

Til afløsning af en midlertidig mindre parkeringsplads ved Andr. Riis's Vej, der blev inddraget i byggeriet, er der anlagt en større i den sydlige del af det gamle skolehaveterræn. Endelig skal nævnes, at der i 1968/69 påbegyndtes en omlægning af idrætsanlægget ved Østre Skole, der bl. a. skal omfatte anlæg af en 400 m-løbebane samt regulering af springgrave og kastebaner. Arbejdet fordeles over en 3-årig periode. I det forløbne år er udført ca. halvdelen af løbebanen.

Ud over de sædvanlige reparationsarbejder ved skoleårsskiftet omfattede ændringerne på Aavangsskolen kun visse forbedringer i sløjdlokalet, der blev udvidet med et beitsrum og samtidig forsynet med afretter og drejebænk. Standsning af levering af bygas nødvendiggjorde anlæg af flaskegas i fysik- og skolekøkkenlokaler. Et problem, der på denne skole trænger sig stærkt på til løsning, er fremskaffelse af lokaler til klubvirksomhed for ungdomsskolen, hvis undervisning er henlagt til Aavangsskolen.

*Eleverne.***Elevernes fordeling i klasserne den 1/9 1968.**

Klassetrin	Østre Skole		Aavangsskolen		I alt		
	Klassetal	Elevtal	Klassetal	Elevtal	Klassetal	Elevtal	Klassekvotient
1. kl.	3	69	3	72	6	141	23,5
2. kl.	4	86	3	72	7	158	22,6
3. kl.	3	77	4	87	7	164	23,4
4. kl.	4	78	3	81	7	159	22,7
5. kl.	3	64	4	88	7	152	21,7
6. kl. c.	4	91	3	79	7	170	24,3
7. kl. c.	3	75	4	95	7	170	24,3
6.-7. læseklasse ...			1	14	1	14	14,0
8. kl. almen linie ..	1	25	2	45	3	70	23,3
8. kl. alm. + tek. lin.	1	24			1	24	24,0
9. kl. almen linie ..	1	24	2	50	3	74	24,7
9. kl. alm. + tek. lin.	1	23			1	23	23,0
10. kl. alm. linie ...			1	26	1	26	26,0
10. kl. tekn. linie ...	1	18			1	18	18,0
2.-3. H.	1	6			1	6	6,0
4. H.	1	9			1	9	9,0
5.-6. H.	1	12			1	12	12,0
7. H.	1	9			1	9	9,0
8.-9. H.	1	12			1	12	12,0
1. real	2	53	1	27	3	80	26,7
2. real	1	24	2	44	3	68	22,7
3. real	2	41	2	43	4	84	21,0
I alt	39	820	35	823	74	1643	

Elevernes fordeling på de forskellige skoleafdelinger 1/9 1968.

Klassetrin	Østre Skole	Aavangsskolen	I alt
1.-7. kl.	540	588	1128
8.-10. kl.	114	121	235
Realafdelingen	118	114	232
Hjælpeskolen	48		48
I alt	820	823	1643

Afgang og tilgang i skoleåret.

Elevtal 1/8 1968	812 dr.	833 pg.
Afgang i skoleåret	27 dr.	38 pg.
Tilgang i skoleåret	10 dr.	20 pg.

Elevtal 31/7 1969 795 dr. 815 pg.

Afgang 31/7 1969:

Med ophør af skolegang	95 dr.	96 pg.
Til andre skoler	26 dr.	22 pg.*)

121 dr. 118 pg.

*) Heraf til Statssk. 1. g. 14 dr. 11 pg.
1. r. 4 dr. 3 pg.

Tilgang 1/8 1969:

Nyindskrevet i 1. kl.	68 dr.	75 pg.
Fra andre skoler	34 dr.	33 pg.

102 dr. 108 pg.

Elevtal pr. 1/8 1969 776 dr. 805 pg.

Klasse- og elevfordelingen mellem de to skoler pr. 1/8 1969 blev følgende:

Østre Skole	39 klasser:	396 dr.	401 pg. = 797 elever
Aavangsskolen	35 klasser:	380 dr.	404 pg. = 784 elever
I alt	74 klasser:	776 dr.	805 pg. = 1581 elever

Elevernes forsømmelser 1/8 1968-31/7 1969.

	Østre Skole		Aavangsskolen	
	Antal elev- dage i alt	I gennem- snit pr. elev	Antal elev- dage i alt	I gennem- snit pr. elev
På grund af sygdom	7146	8,96 dage	6278	7,77 dage
Af anden lovlig grund	621	0,77 »	706	0,87 »
Uden lovlig grund	153	0,19 »	81	0,10 »
I alt	7920	9,92 dage	7065	8,74 dage

Lærerpersonalet.

Ændringer i skoleåret.

Afsked og forflyttelse:

- 31/1 1969: Overlærer fru A. Jørgensen, forflyttelse til Vejle.
 31/7 1969: Lærer P. Egebæk, forflyttelse til Brabrand komm. skolevæsen.
 Aspirant Chr. Pedersen overgår til tjeneste ved Ulandsarbejde i Tanzania.
 Lærerinde fru G. Grosell, forflyttelse til Horsens komm. skolevæsen.
 Aspirant fru B. Lerche Nielsen, forflyttelse til Farstrup Centralskole.
 Aspirant frk. Charlotte Andersen, forflyttelse til Harte-Bramdrup skole.
 Aspirant fru Anne Jensen, forflyttelse til Ebberødgård (Åndssvageforsorgen).

Ansættelse:

- 1/2 1969: Fru Bodil Kaldan, Rønne, fast ansættelse.
 1/7 1969: Lærerinde fru A. Rasmussen, Rønne, ansættelse som overlærer.
 Lærerinde fru H. Marker, Rønne, ansættelse som overlærer.
 1/8 1969: Lærerinde B. Juel Jensen, Rønne, ansættelse som overlærer.
 Lærerinde frk. E. Gulddammer Schmidt, Rønne, ansættelse som overlærer:
 1/8 1969: Aspirant Preben B. Petersen, Rønne, fast ansættelse.
 Lærerinde fru E. M. Anker, Birkerød, fast ansættelse.
 Lærer J. Bastholm, Silkeborg, aspirant.
 Lærer Boye Kristensen, Vordingborg, aspirant.
 Lærer Finn Madsen, Odense, aspirant.
 Lærer Peter V. Anderson, Hjørring, aspirant.
 Lærerinde frk. K. Toftegaard Nielsen, Lemvig, aspirant.
 Lærerinde frk. V. Løvstrand, Vordingborg, aspirant.
 Lærerinde frk. Hanne Jensen, Silkeborg, aspirant.
 Lærerinde frk. Karin Juul, Skive, aspirant.
 Lærerinde fru Mirjam Madsen, Odense, aspirant.
 Lærerinde fru S. Bastholm, Silkeborg, aspirant.
 Lærerinde frk. L. Blandfort, Silkeborg, aspirant.
 Lærerinde frk. B. Aaberg, Lemvig, aspirant.
 Lærerinde frk. A. M. Bendixen, Esbjerg, aspirant.

Videreuddannelse.

Følgende lærere har deltaget i kursus:

Årskursus på DLH: Hr. Poul Hviid (psykologi og pædagogik).

Provinsårskursus i kristendomskundskab, 1. år: Frk. E. Guldhammer Schmidt, hr. J. Østergård Olesen og fru Inger Seiberg.

Matematikkursus (kombinatorik, DLH): Hr. Hakon Christensen, fru B. Juel Jensen, hr. Fl. Berg, frk. E. Birkebæk, hr. Ib Madsen, hr. T. Vesløv, hr. V. Tonsberg og hr. P. Petersen.

Kursus i skolekøkken (ernæringslære, DLH): Frk. Aksa Jensen, fru K. M. Ipsen og fru Grete Larsen.

Fjernkursus: Frk. E. M. Jespersen (fransk), fru I. Tonsberg (engelsk), fru B. Juel Jensen (matematik), frk. E. Birkebæk (matematik).

Andre kurser:

Hr. Torben Bjørn: Sang og musik (Båring Højskole og Midtjysk Ungdomsskole).
Fru I. Tonsberg: Engelsk (University of London).

Hr. Gustav Christensen: Engelsk (Bourne Mouth).

Hr. Poul Hviid: Grundkursus B i Specialpædagogik (DLH).

Hr. Poul Hviid: Gymnastik og boldspil (Sønderborg).

Frk. E. Birkebæk: Rytmik og boldspil (Sønderborg).

Fru M. Jensen: Håndarbejde (Nyborg).

Hr. V. Klyver-Poulsen: Dansk (DLH).

Hr. H. Yde: Dansk (DLH).

Fru A. Rasmussen: Fransk (DLH).

Hr. B. Kristiansen: Træ- og metalsløjde (Askov).

Hr. N. A. Knudsen: Kuratorkursus.

Oversigt over kursusvirksomhed på Bornholm i skoleåret 1968/69.

Bornholms lærerkreds har – for størstedelen i samarbejde med Danmarks Lærerhøjskole – arrangeret nedennævnte foredrag og kurser:

4/9 68: Undervisningsminister Helge Larsen: Aktuelle skoleproblemer.

11/9 68: Lærerdag med følgende emner:

Pædagogisk planlægning.

Sang og rytmik.

Gruppepsykologi.

Geografiundervisning i hovedskolen.

Arbejdet i 1. klasse.

Film som fag.

Økonomiundervisningen i skolen.

25/9 68: Prof. E. Thestrup Pedersen: Brydninger i vor tids kristendomsforståelse.

7–12/10 68: Kursus i kombinatorik (seminarieadjunkt Peter Bollerslev).

14/10 68–10/1 69: Grundkursus B (undervisning af svagt begavede elever).

23 og 24/10 68: Lærer Hans Ringkøbing: Færdselsundervisning.

6/11–27/11 68: Erhvervsbesøg for lærere. (Arrangeret i samarbejde med kontaktudvalget mellem skole, erhverv og erhvervsvejledning for Bornholms Amt).

20/11 68–30/1 69: Kursus i ernæringslære og husholdningslære (DLH).

30/10 68: Sløjdinspektør Keld Petersen: Instruktion i sløjd.

- 11/11–9/12 68: J. Burrows: Kursus i engelsk konversation.
 16–17/11 68: Kit Kruse: Kursus i rytmisk gymnastik.
 21 og 28/11 68: Fagkonsulent Jors. Lindeskov Hansen: Kursus i valgfri regnskabsføring og maskinskrivning.
 29/11 68: Professor E. Ranche-Madsen: Kemiske reaktioner og kemisk binding.
 9/1 69: Forlagskonsulent Knud Stampe: A–V midler i undervisningen.
 20/1 69: Uri Yaari: Israel i dag.
 31/1 69: Fagkonsulent Børge Valentin Hansen: Ligningsløsning.
 12/2 69: Forstander Curt Allingbjerg: Sløjden i dag.
 27/2–15/4 69: 40 timers metodikkursus i formning.
 11/4 69: Ellen Jørgensen: Instruktionskursus i volley-ball.
 16/4–1/5 69: Ledende skolepsykolog G. Kjær Rasmussen, Holger Moth, øvelses-skolelærer Bent Rasmussen: Problemer omkring skolestart og begynderundervisning.
 13/5 69: Amtsunghdomskonsulent J. Jallof: Fritidsloven.
 6/6 69: Professor Carl-Aage Larsen: Fagintegration. Hvorfor eller hvorfor ikke.

Efterår og vinter 1968/69: Fjernkursus i kombinatorik.
 Skoleåret 1968/69: Årskursus i kristendomskundskab (105 timer). Sognepræst cand. theol. J. Ottosen og sognepræst cand. theol. C. V. Dam.

Vikarer.

Ved besørgelse af sygevikariater og timer i vakante stillinger her følgende bistået som vikarer i fuldt eller delvist skema: Fru G. Rosenmeier, frk. E. Johansen, frk. E. Thorsen, fru Grete Larsen, hr. H. Bloch, fru E. Jacobsen, frk. Bente Kofoed, frk. E. Olsen, fru S. Filholm, fru Joan Andersen, fru M. Jensen, hr. Sv. Aa. Petersen, hr. Carl Ilsøe, fru K. M. Ipsen, hr. provst Viggo Nielsen, hr. Kjeld Christiansen, hr. Steffen Juul Hansen, frk. Marie Ringsted Ipsen, Inge Müller.

Normering af lærerstillinger.

I henhold til undervisningsministeriets cirkulære af 5. marts 1962 med senere ændringer har normeringen i 1968/69 omfatter 81 stillinger. For 1969/70 er der normeret i alt 86:

- 2 skoleinspektører, heraf 1 stadsskoleinspektør.
- 4 viceskoleinspektører.
- 1 inspektør for ungdomsundervisningen.
- 1 konsulent for specialundervisningen (skolepsykolog).
- 1 pædagogisk leder af hjælpeskolen.
- 1 tale-høre-konsulent.
- 68 faste lærere og lærerinder.
- 6 timelærere og timelærerinder.
- 2 faste vikarer.

Fortegnelse over lærerpersonalet 1. august 1969.

	Født	Dim.	Undervist ved Rønne skole- væsen fra		Ansæt i nuværende stilling		Tjenestetaler		Skole
Stadsskoleinspektør:									
H. Benthin	1903	1925	1/1	47	1/10	51	1/4	49	Ø.
Skoleinspektør:									
Sv. Rassing	1912	1933	1/11	66	1/11	66	1/11	52	Aa.
Viceskoleinspektører:									
P. Jensen	1904	1925	1/9	29	1/2	47	1/4	55	Ø.
Hakon Christensen	1909	1930	1/4	33	1/8	53	1/4	55	Ø.
V. Klyver-Poulsen	1921	1942	1/11	42	1/8	65	1/8	59	Aa.
G. Christensen	1917	1952	1/6	52	1/10	64	1/10	64	Aa.
Inspektør for ungdomsundervisningen:									
E. Christensen	1933	1960	1/8	64	1/8	68	1/8	68	Aa.
Skolepsykolog:									
J. Kretzschmar	1921	1945	1/8	68	1/8	68	1/4	58	
Pæd. leder af hjælpek.:									
Hanne Nisbeth	1925	1961	1/3	67	1/3	67	1/3	67	Ø.
Tale-hørekonsulent:									
P. M. Møller	1937	1959	1/12	65	1/12	65	1/12	65	Aa.
Overlærere:									
J. Ulnits	1908	1933	1/8	51	1/1	56	1/1	56	Ø.
H. Yde	1922	1944	1/8	64	1/8	64	1/1	59	Aa.
K. Kristensen	1914	1946	1/6	46	1/4	61	1/4	61	Ø.
J. Østergaard Olesen . .	1927	1951	1/8	51	1/8	65	1/8	65	Ø.
T. Vesløv	1928	1951	1/4	55	1/9	65	1/9	65	Aa.
A. Skovrind Nielsen . . .	1923	1952	1/8	57	1/6	66	1/6	66	Aa.
T. Bjørn	1927	1953	1/8	60	1/8	67	1/8	67	Ø.
Frk. A. Jensen	1907	1935	1/4	37	1/8	53	1/4	55	Ø.
Frk. H. Pihl	1914	1938	1/1	42	1/1	56	1/1	56	Ø.
Fru I. Seiberg	1911	1936	1/4	52	1/8	56	1/8	56	Aa.
Fru C. Hansen	1903	1932	1/1	54	1/7	58	1/7	58	Ø.
Fru E. Rassing	1908	1931	1/8	67	1/8	67	1/7	58	Aa.
Fru L. Langberg	1922	1943	1/8	66	1/8	66	1/10	60	Aa.
Fru E. Ilsøe	1924	1948	1/8	51	1/8	62	1/8	62	Aa.
Fru G. Christensen	1915	1938	1/8	62	1/9	64	1/9	64	Aa.
Fru A. Rasmussen	1932	1953	1/8	53	1/7	69	1/7	69	Ø.
Fru H. Marker	1933	1955	1/11	60	1/7	69	1/7	69	Ø.
Fru B. Juel Jensen	1932	1954	1/8	55	1/8	69	1/8	69	Ø.
Frk. E. Guldh. Schmidt	1931	1955	1/8	55	1/8	69	1/8	69	Ø.

Lærere:

V. Tonsberg	1935	1957	1/8	57	1/12	60	1/4	58	Aa.
Fl. Berg	1939	1962	1/8	62	1/1	66	1/8	62	Ø.
E. Ravn	1939	1963	1/8	63	1/8	65	1/8	63	Aa.
P. Hviid	1940	1963	1/8	63	1/8	67	1/8	63	Ø.
Ib Madsen	1943	1966	1/8	66	1/8	68	1/8	66	Ø.
Sv. M. Størup	1919	1966	1/8	68	1/8	68	1/8	66	Aa.
Pr. B. Petersen	1942	1967	1/8	67	1/8	67			Aa.
Kn. Dalsjø (asp.)	1941	1968	1/8	68	1/8	68			Aa.
N. A. Knudsen (asp.)	1941	1968	1/8	68	1/8	68			Ø.
B. Kristiansen (asp.)	1941	1968	1/8	68	1/8	68			Ø.
Sv. Møller Jensen (asp.)	1944	1968	1/8	68	1/8	68			Ø.
J. Bastholm (asp.)	1944	1969	1/8	69	1/8	69			Aa.
Boye Kristensen (asp.)	1944	1969	1/8	69	1/8	69			Ø.
Finn Madsen (asp.)	1944	1969	1/8	69	1/8	69			Ø.
P. V. Anderson (asp.)	1947	1969	1/8	69	1/8	69			Aa.

Lærerinder:

Fru E. Marchman	1920	1944	1/12	62	1/12	62	1/12	55	Ø.
Frk. E. Birkebæk	1932	1956	1/8	56	1/8	58	1/4	58	Ø.
Fru I. M. Olsen	1931	1958	1/8	66	1/8	66	1/7	58	Aa.
Fru A. Brix (tidl. Krall)	1927	1959	1/8	61	1/8	61	1/8	59	Ø.
Fru K. Sehested	1940	1962	1/8	67	1/8	67	1/8	62	Aa.
Fru B. Hammer	1936	1958	1/8	68	1/8	68	1/8	63	Aa.
Fru E. M. Anker	1939	1963	1/8	69	1/8	69	1/8	63	Ø.
Fru K. Christensen	1938	1961	1/8	66	1/8	66	1/12	63	Aa.
Fru I. Tonsberg	1939	1966	1/8	66	1/8	68	1/8	66	Aa.
Frk. E. M. Jespersen	1943	1966	1/8	66	1/8	68	1/8	66	Aa.
Fru B. Madsen	1944	1966	1/8	66	1/8	68	1/8	66	Ø.
Fru B. Kal'dan	1932	1955	1/2	69	1/2	69	1/12	66	Aa.
Frk. E. Clausen (asp.)	1945	1968	1/8	68	1/8	68			Aa.
Fru Tove Ravn (asp.)	1940	1967	1/8	68	1/8	68			Aa.
Frk. U. Nyberg (asp.)	1945	1968	1/8	68	1/8	68			Ø.
Fru B. Møl. Jensen (asp.)	1945	1968	1/8	68	1/8	68			Ø.
Frk. K. T. Nielsen (asp.)	1944	1969	1/8	69	1/8	69			Ø.
Frk. V. Løvstrand (asp.)	1945	1969	1/8	69	1/8	69			Aa.
Frk. Hanne Jensen (asp.)	1946	1969	1/8	69	1/8	69			Aa.
Frk. Karin Juul (asp.)	1946	1969	1/8	69	1/8	69			Ø.
Fru M. Madsen (asp.)	1946	1969	1/8	69	1/8	69			Ø.
Fru S. Bastholm (asp.)	1946	1969	1/8	69	1/8	69			Aa.
Frk. L. Blandfort (asp.)	1946	1969	1/8	69	1/8	69			Ø.
Fru B. Aaberg (asp.)	1946	1969	1/8	69	1/8	69			Aa.
Frk. A. Bendixen (asp.)	1946	1969	1/8	69	1/8	69			Ø.

Virksomheden.

Fra skolernes dagbøger.

Østre Skole:

1968:

- 12/8 Undervisningen genoptages.
- 27/8 Skoleskovture – 1.–3. kl. til Brændesgårdshaven og 4.–5. kl. til Hammeren.
- 17/9 Forældremøder for 1. klasserne. Skolepsykologen, skolelægen og skoletandlægen redegjorde for deres arbejdsområder. Der sluttedes med korte møder for de enkelte klassers forældre.
- 25/9 Forældremøde for IIIb (Hr. Flemming Berg og frk. E. Birkebæk).
- 30/9 Missionær Finn Allan Pedersen holder foredrag for eleverne på 8.–10. trin over emnet: »Afrika i støbeskeen«.
- 24/10 Frk. E. Johansen afholder forældremøde for 5. C.
- 9/11 Klassefester for 4. B, 4. D og 5. C i fællesskab.
- 12/11 Fru Brix og hr. N. A. Knudsen holder konsultationsaften for 1. C's forældre.
- 15/11 Klasseforældremøde for 5. B afholdes af frk. Aksa Jensen og frk. Gudmandsen.
- 25/11 Hr. N. A. Knudsen og fru H. Marker afholder konsultationsaften for 4. H.
- 27/11–28/11 Klasselærerne fru Juul-Jensen og fru H. Marker samt øvrige lærere i 9. AB afholder konsultation for forældrene.
- 26/11 og 29/11 Konsultation for forældre i 1. A afholdes af frk. E. Birkebæk og fru H. Marker.
- 5/12–7/12 Forældredage på skolen.
- 11/12–12/12 Konsultationsaftener for 7. C's forældre afholdes af fru A. Rasmussen og Sv. Møller Jensen.
- 11/12 Fest for bornholmske skolers S-P.-medlemmer på Aavangsskolen.
- 17/12 Frk. E. Birkebæk og Ib Madsen afholder i festsalen kl. 15–16.30 julematiné for 1. klasserne (sang, oplæsning og sketch).
- 18/12 III b holder klassefest sammen med hr. Flemming Berg og fru E. Marchman og genopfrisker rejseoplevelser fra Tysklandsturen i efterårsferien (lysbilleder).
- 21/12 Afslutning før jul: kl. 8–10: Julehygge i klasserne, 10–11: kirkegang, tale af pastor Fabricius. Skolekor og orkester medvirkede i kirken.

1969:

- 7/1 Undervisningen genoptages efter juleferien.
- 9/1 Overlæge Kaldan, Bornholms Centralsygehus, holder foredrag om narkotika-misbrug for eleverne fra 6. klassetrin og opefter.
- 20/1 Orienteringsmøde for forældre, der skal have børn indskrevet i 1. klasse 1969/70. Skoleinsp. gjorde rede for undervisningspligten, fru A. Brix for arbejdet i 1. skoleår, skolepsykolog J. Kretzschmar for skolemodenhed og tale-høre-konsulent P. M. Møller for tale- og hørevanskeligheder.
- 22/1 Forældremøde for I real a (fru Marchman og fru Juul-Jensen).
- 28/1 Fru E. Marchman og hr. N. A. Knudsen afholder klasseforældremøde for 6. A.
- 30/1–31/1 Indskrivning af elever til 1. kl. 1969/70.
- 31/1 Fagkonsulent B. Valentin Hansen, direktoratet, overværer undervisningen i regning og matematik i 8.–10. kl. og realafdelingen.
- 4/2 og 6/2 Frk. Charlotte Andersen og fru Juul-Jensen afholder konsultationsaftener for forældre i 8. B.

- 7/2 Klasseforældremøde for 8. A (Fl. Berg, fru Marchman og Østergård Olesen).
- 11/2–12/2 Skolefest i Rønne idrætshal for begge skoler. – Den 11/2 deltog 2.–5. klassetrin, og underholdningen, der leveredes af elever fra Aavangsskolen, bestod af en kabaret (korsang, sketch, eventyrspil). Festen den 12/2 var for 6.–10. trin. Elever fra Østre Skole opførte sangspillet »Ferie dage«, skrevet og instrueret af overlærer T. Bjørn, ledsagende musik af en gruppe fra skoleorkestret. Begge aftner sluttede med dans.
- 28/2 Fagkonsulent F. Tommerup Jensen, direktoratet, overværer fysikundervisningen i 9.–10. kl. og realafdelingen.
- 17/3 Besøg af den norske rejselærer Steinar Hesthagen, der underholder eleverne på 7.–10. trin.
- 27/3 Klasseforældremøde for 6. D (J. Østergård Olesen og Sv. Møller Jensen).
- 25/3–26/3 Konsultationsaftener for 3. B's forældre (fru Bodil Madsen og frk. Charlotte Andersen).
- 25/4 Skolekonsulent Kai Jørgensen fra Statens Forsorgscenter (Ungdomsbyen i Rødovre) afholdt i 9. B (fru H. Marker) et 5-timers kursus i forsikringsoplysning.
- 29/4–30/4 Fru A. Brix afholder konsultationsaftener for forældre i 5. A.
- 6/6 Sexualbelæring for 7. klasserne ved skolelægen.
- 18/6–19/6 Forældredage i 1.–7. klasse.
- 24/6 Afslutning for afgangsklasserne i pigernes gymnastiksal. Der blev talt af skolekommissionens formand hr. bogholder Kai Larsen og lærerrådets formand frk. Gulddammer Schmidt. Skoleinspektøren aflagde beretning for skoleåret 1968/69 og uddelte afgangsbeviser og flidspræmier.
- 25/6 Oprykning og bogaflevering i de øvrige klasser.
- 26/6 Sommerferien begynder.

Aavangsskolen:

1968:

- 12/8 Skolen begynder efter sommerferien.
- 7/8–16/8 III real b på rejse i Tyskland med base i Wermelskirchen. Rejseleder: hr. T. Vesløv.
- 22/8 10. kl. på 1-dagstur til Sverige. Leder: hr. Yde.
- 2/9 Skoleudflugt til Brændesgårdshaven (1. og 2. klasserne) og Dueodde (3., 4. og 5. klasserne) med afslutning i Brændesgårdshaven.
- 4/9 6. B på 1-dagstur til Christiansø. Leder: fru G. Christensen.
- 9/9 I real på lejrskole til Sønderborg under ledelse af fru I. Tonsberg og hr. Klyver-Poulsen.
- 10/9 Regionsstævne under »Folkeskolens Idrætsstævne« afholdes på stadion.
- 24/9 Skoleidrætsstævne. Deltagende skoler: Østre Skole, Aavangsskolen og Klemsker centralskole. Arrangør: Østre Skole.
- 26/9 Et hold drenge deltager under hr. C. Ilsøes ledelse i finalen under »Folkeskolens Idrætsstævne« i Sønderborg.
- 3/10 Forældremøde i 6. A (fru Ilsøe).
- 25/10 Fagkonsulent H. Moustgård besøger skolen. Emne: Dansk i overbygningen.
- 29/10 Fodboldturnering. Aavangsskolen contra Nexø: 7–3 (hovedskolen).
- 2/11 8. A på 1-dagstur til Hammeren. Leder: hr. P. Egebæk.
- 13/11 Forældrekonsultation i 2 A (fru K. Christensen).
- 18/11–23/11 10. kl. i erhvervspraktik.
- 25/11–30/11 9 A og B i erhvervspraktik.

- 25/11 Forældrekonsultation i 4 B (fru E. Rassing).
 2/12 Forældremøde i alle 3. klasser (fru Olsen, fru Seiberg, frk. Jespersen og fru Langberg).
 3/12 Forældremøde i I real (hr. Klyver-Poulsen).
 5/12 og 7/12 Forældredage.
 10/12 Forældrekonsultation i II real b (fru Jørgensen).
 11/12 Fest for bornholmske skolers SP-medlemmer i salen.
 17/12 Forældrekonsultation i 4 A (fru G. Christensen).
 16/12–21/12 Engelsk uge i III real a og b (hr. Ravn og hr. Yde). Foredrag af herboende englændere, engelske film og båndfilm, afsluttende med fælles »teaparty« sidste dag før juleferien.
 21/12 Juleafslutning.

1969:

- 7/1 Skolen begynder efter juleferien.
 9/1 Forældremøde i 7 D (hr. Petersen).
 16/1 Overlæge Kaldan, Centralsygehuset, holder foredrag om hasch for eleverne fra 6. til 10. årgang.
 22/1 Møde for forældre til børn, der skal indskrives, om skolestart, modenhedsprøver m. m. ved skolepsykologen, hr. Kretzschmar.
 23/1 II real b på 1-dagstur til København. Leder: fru Jørgensen.
 27/1–1/2 II real a og b i erhvervspraktik.
 27/1 Forældrekonsultation i 8 A (hr. Egebæk).
 28/1 Falsterske Fodregiment's orkester giver koncert i hallen for hele skolen.
 28/1 Forældremøde i 6 C (hr. Skovrind).
 30/1 og 31/1 Indskrivning af nye elever.
 3/2 Forældremøde i 9 A og B (hr. Tonsberg og hr. Klyver-Poulsen).
 10/2 Forældremøde for 7. klasserne. Orientering vedr. fortsat skolegang.
 11/2 Skolefest for de yngre elever (2.–5. klasse) fra Østre Skole og Aavangsskolen i hallen.
 13/2 Skolefest for de ældre elever fra begge skoler i hallen.
 15/2 1. klasserne slår »Katten af tøndén«. Arr. fru Sehested.
 17/2–22/2 10. klasse i erhvervspraktik.
 22/2 Et hold elever under hr. Petersens ledelse deltager i skoleskak-turnering og kvalificerer sig til fortsættelse.
 24/2–1/3 9 A og B i erhvervspraktik.
 26/2 II real a på 1-dagstur til København. Leder: hr. G. Christensen.
 18/3 Skolen har besøg af rejselærer fra Foreningen Norden, hr. lærer S. Hesthagen fra Norge.
 16/3 Et hold elever deltager i skoleskaks finaleturnering B og bliver nr. 3.
 24/3 og 26/3 Kredsstævne under »Folkeskolens gymnastikturnering« afvikles.
 27/3 Forældrekonsultation i 1 C (frk. Clausen og fru Filholm).
 2/4–7/4 10. kl. og 7 D på rejse til Tyskland (Berlin) under ledelse af hr. Dalsjød og hr. Petersen.
 16/4 Hr. Ilsøe deltager med et hold drenge i »Folkeskolens gymnastikturnering« i Nakskov.
 17/4 Forældrekonsultation i 6 B (fru G. Christensen).
 18/4 Hr. Ilsøe deltager med et hold drenge i »Folkeskolens gymnastikturnering« i Odense.
 21/4 Forældrekonsultation i I real (hr. Klyver-Poulsen).

- 22/4 Et hold drenge under hr. Ilsøes ledelse deltager i »Folkeskolens gymnastikturnering« i Odense og vinder i klasse A.
- 24/4 10. klasse deltager i forsøgsundervisning, tilrettelagt af forsøgsskolen i Rødovre. Emne: forsikringsviden.
- 6/5–14/5 8 A og B på lejrskole i Viborg. Ledere: hr. Egebæk, hr. Størup og frk. Jespersen.
- 29/5 Sang- og musikaften på Østre Skole. Optræden af elever, der har deltaget i skolernes korsang og musikundervisning.
- 4/6 6 A på 1-dagstur til Christiansø med fru Ilsøe.
- 18/6 og 19/6 Forældredage i forbindelse med årsafslutningen.
- 24/6 Afslutning for afgangsklasserne. På skolemyndighedernes vegne talte bogholder fru Weyhe.
- 25/6 Sidste skoledag. Bogaflevering og oprykning.

Det skolepsykologiske arbejde.

I skoleåret 1968/69 har der ved det skolepsykologiske kontor medvirket: Ledende skolepsykolog Jørn Kretzschmar, tale-høre-konsulent P. M. Møller og som pædagogisk leder af hjælpeklasserne i Rønne fru H. Nisbeth. Pr. 1. aug. 1969 er lærer N. A. Knudsen ansat som kurator for hjælpeklasserne.

Den skolepsykologiske undersøgelse:

Klasselærerne og skolelægen udfylder specielle instillingsskemaer, som via skoleinspektøren sendes til kontoret. Selve undersøgelsen starter med en forældresamtale, så at barnets opvækst og situation i det hjemlige milieu – som et meget vigtigt led – kan inddrages i konklusionen af undersøgelsen.

Alle børn, der har været til undersøgelse af skolepsykolog, har været til intelligensundersøgelse, spændviddeprøver og prøver i stavning, læsning og regning. Men i mange tilfælde (88,7 pct.) har det været nødvendigt at tage supplerende intelligens-tests. Undersøgelsen sluttet med en drøftelse med forældrene og klasselæreren, hvorefter der udarbejdes en rapport til skolen og skolelægen. Denne rapport indeholder normalt en verbal beskrivelse af barnet, af den intellektuelle udvikling og af barnets spændvidde. Derefter følger en opgørelse af barnets standpunkt i stavning, læsning og regning, og til slut kommer der en konklusion m. h. t. de foranstaltninger, som tænkes iværksat, og som har været drøftet med forældrene ved undersøgelsen. Normalt overflyttes intet barn til specialklasse uden forældrenes accept.

Skolebegyndelse:

Skolekommissionen har vedtaget, at børn, som pr. 1. august er mellem 6 og 6½ år kan påbegynde skolegangen, såfremt de ved en undersøgelse findes skolemodne.

Tilmeldt:	Begyndt:
2 dr. 3. pg.	0 dr. 2 pg.

Der har endvidere været henvendelse fra forældre til børn, som enten var undervisningsberettigede eller -pligtige pr. 1. august 1969:

Tilmeldt:	Skolemodne:
13 dr. 15 pg.	5 dr. 6 pg.

Efter disse undersøgelser starter 1 dreng i hjælpeklasse pr. 1. august 1969, 1 pige får skoleudsættelse og begynder i hjælpeklasse pr. 1. august 1970, 1 pige var anbefalet skolestart i hjælpeklasse, men da forældrene ikke ønsker dette, begynder hun i 1. klasse.

Undersøgelserne er individuelle på samme måde som de skolepsykologiske testninger. Vi tør ikke stole på de såkaldte skolemodenhedsprøver, men de forældre, der mener at have problemer eller som er usikre m.h.t. barnets skolestart, tilbydes en undersøgelse.

Problemer i de almindelige klasser:

Indstillingerne kommer som regel fra klasselærerne og på deres initiativ, men også forældre, børneværn o. a. henvender sig, undertiden i fællesskab. Der har i 1968/69 været 148 indstillinger:

Undersøgt
130Udgået
2Overført til næste år
16

De 130 foretagne undersøgelser fordeler sig således på klassetrin:

Før skolegang	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl. derover
32	28	24	12	10	7	17

Henvisningsårsagen er meget ofte flere vanskeligheder:

Læsning	Ikke følge med	Adfærd	Nervøsitet	Skolemodn.	Tale	Høre	Syn	Overflytn.	Regning
34	42	16	1	37	16	3	2	3	4

Det drejer sig oftest om standpunkts- og begavelsesproblemer, men der har dog været et ret stort antal med andre vanskeligheder. Her hæfter man sig bl. a. ved 17 elever, der er indstillet p. gr. a. adfærd og nervøsitet. De fleste af disse børn har dog også vanskeligheder med skolearbejdet.

Af de undersøgte elever er følgende indberettet til nedennævnte institutioner:

Taleinstituttet		Forsorgscentret		Blindeinstituttet		Børneværn		Familievejledning		I alt	
Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
1	0	3	1	0	1	0	2	3	1	7	5

SPECIALUNDERVISNINGEN

I. Hjælpeklasserne:

Hjælpeklasser findes pr. 1. august 1969 i Rønne kun på Østre Skole.

Pr. 1. august 1968				Pr. 1. august 1969			
	Kl.	Dr.	Pg.		Kl.	Dr.	Pg.
Knudsker	8.	5	4	Ø. Sk.	2.	6	2
Ø. Sk.	2-3.	3	3	Ø. Sk.	3-4.	5	6
Ø. Sk.	4.	6	3	Ø. Sk.	5.	8	4
Ø. Sk.	5-6.	6	6	Ø. Sk.	6-7.	5	5
Ø. Sk.	7.	7	2	Ø. Sk.	8.	6	2
Ø. Sk.	8-9.	9	3	Ø. Sk.	9-10.	7	3
36				21			
36				22			

Pr. 31. juli 1969 blev 9 elever udmeldt af skolen og 3 drenge og 1 pige blev overflyttet til almindelig klasse. Samtlige børn i hjælpeklasserne er bosiddende i Rønne-Knudsker.

II. Børn med læsevanskeligheder:

Hvis et barn ikke får lært at læse, mangler det en af de vigtigste midler til tilegnelsen af kundskaber. Læsning består først og fremmest i at tyde en tekst, som man ikke har set før, og det er det, barnet skal lære. Derimod drejer det sig ikke om at lære alle børn at læse lige hurtigt eller lige sikkert, men der må sættes en laveste grænse, som er bestemt ved det mindste, barnet kan klare sig med.

1. Læseholdene:

	Pr. 1. august 1968		Pr. 1. august 1969	
	Timer	Elever	Timer	Elever
Østre Skole	20	29	20	19
Aavangsskolen	18	22	32	35
	38	51	52	54

Læseholdene kontrolprøves normalt 2 gange årligt. Der regnes med 4 elever på et læsehold med 4 timers undervisning pr. uge. Det er almindeligvis læsefærdigheden, der er afgørende for, om de læseretarderede børn skal have specialundervisning. Formålet med denne undervisning må være, at man så tidligt og så hurtigt som muligt sætter ind med hjælpen. Dette må indebære, at læseholdene ikke er fyldt op ved skoleårets begyndelse, således at man omgående kan sætte ind med støtten, når et barn er blevet diagnosticeret som læseholdsbar.

2. Læseklasserne:

På læseholdene findes der elever, hvis standpunkt i læsning – skolens eneste hovedfag – virker så stærkt invaliderende, at arbejdet i klassen ikke magtes, og hvor skr. dansk og regning ofte er under middel. Disse børn kan samles i en læseklasse med timer og fag som de øvrige klasser, men med færre elever (10–16) og med speciel tilrettelagt undervisning, f. eks. deletimer i samtlige dansktimer.

Den 1. august 1966 startede en læseklasse på Aavangsskolen i Rønne med 14 drenge. Den 1. november 1968 blev 4 af disse drenge overflyttet til almindelig klasse, og den 31. juli 1969 overflyttedes yderligere 2 drenge.

	Pr. 1. august 1968:			Pr. 1. august 1969:		
	Kl.	Dr.	Pg.	Kl.	Dr.	Pg.
Aavangsskolen	7–8	14	0	8–9	8	0
Aavangsskolen				3–4	7	6
I alt		14	0		15	6

III. Tale-høreundervisningen.

Oversigt over elever med behov for tale-hørepedagogisk observation eller undervisning:

	Å. Sk.		Ø. Sk.		I alt	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
Antal elever overført fra sidste år	3	1	5	5	8	6
Nyanmeldte elever	7	3	6	3	13	6
Elever i alt	10	4	11	8	21	12

Arbejdet med de tale- og hørehæmmede er i de sidste 10 år blevet udbygget meget landet over på linje med udbygningen af undervisningen af andre handicapgrupper. I øjeblikket omfatter tale- og høreundervisningen 1-1½ pct. af samtlige elever.

De fleste elever anmeldes af klasselæreren eller skolelægen. Undertiden er det forældrene, der henvender sig, eller det kan være en læge. Hvert år begynder der endvidere børn i skolen, som tidligere har modtaget taleundervisning gennem Statens institut for talemiddelen.

Det er væsentligt, at anmeldelsen foretages på indstillingsskemaet, idet der dermed spares megen tid for kontoret.

Den egentlige tale- eller høreundersøgelse foretages af tale-hørekonsulenten. Man prøver at få et indtryk af handicappets art og sværhedsgrad ved hjælp af forskellige tests og prøver. Undersøgelsen suppleres ved samtaler med lærerne, skolelægen, evt. speciallæger og ikke mindst forældrene. Konklusionen vil ofte være, at der skal gives tale- eller høreundervisning. Undertiden vil der blot være behov for at holde observation med eleven, f. eks. holde øje med et HA (høreapparat).

Hvor længe der skal gives tale- eller høreundervisning afhænger af mange ting, men meget hyppigt gives undervisningen i flere omgange. Nogle elever kan blive deres problem kvit, men i andre tilfælde er det kun muligt at bedre tilstanden lidt.

Af praktiske grunde er de forskellige lidelser delt op i nedenstående 5 hovedgrupper:

	Sprogvan- skeligheder		Udtalevan- skeligheder		Stemme- lidelse		Stammen		Høre- lidelse	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
Åvangsskolen	3	0	1	2	3	0	2	0	1	2
Østre Skole	4	1	2	0	0	0	2	2	3	5
I alt	7	1	3	2	3	0	4	2	4	7

Den største gruppe udgøres som regel af børn med sprogvanskeligheder. Det er de børn, der ikke »taler rent«, »taler pattebællasprog« – eller hvad man nu kalder det populært. Deres sprog indeholder et mindre antal udtryksstørrelser end normalt, hvorfor de ofte fungerer dårligere, end deres begavelse berettiger dem til. I rapporten gøres de forkerte eller manglende udtryksstørrelser op i antal fonl. fejl. Sprogretarderede børn får også tit besvær med mundtlig og skriftlig dansk, hvorfor det er vigtigt at finde dem tidligst muligt og få dem igang med taleundervisning, der som regel har god effekt. Som man rigtigt ser det betonet i nyere dansksystemer, er rækkefølgen for indlæring: forstå, tale, læse, skrive.

I gruppen med udtalefejl findes børn med læsp, snøvl, ganespalte (harskår). Denne gruppe er som regel også taknemmelig at give taleundervisning.

Børn med stammen kan det være svært at hjælpe, fordi stammen kan have mange forskellige årsager.

Stemmelidelse som hæshed har man tidligere ikke kunnet gøre så meget ved, men bedre diagnostik og undervisningsmetoder har gjort, at man nu ser gode resultater af taleundervisningen.

Den sidste hovedgruppe er gruppen med hørelidelser, Ca. ½ pct. af Folkeskolens elever bruger dagligt HA. De fleste af disse børn har behov for undervisning i mundaflæsning og høret træning, og der kan også være meget arbejde med at få HA-behandlingen til at fungere: Så virker apparatet ikke, nogen driller o. s. v. Men

også børn, som ikke trænger til HA, kan have behov for høreundervisning. Eleverne i denne gruppe følger man gennem hele deres skoletid.

Det kniber med at yde de hårdest ramte den fornødne hjælp inden for de givne rammer, men der kommer der måske en løsning på. Undertiden kan også lokale mangelen være stærkt generende. Arbejdet er i det forløbne år gået, takket være det gode samarbejde mellem de implicerede parter.

Skolepsykologisk kontor:

Fra kontorets side har vi deltaget i en del møder her på øen: Forældremøder, børneværns møder, skolekommissionsmøder o. lign. Desuden har vi ovre været med i de forskellige faglige foreningers møder.

Vi er altid indstillet på at stille vor erfaring og arbejdskraft til rådighed, hvor det kan være til gavn for forældrene, deres børn og skolen, og det er vort håb, at vi også med det arbejde, vi udfører, kan være med til at udbygge et godt samarbejde mellem hjem, barn og skole.

Jørn Kretzschmar.

Erhvervspraktik.

I skoleåret 1968/69 har 339 elever – 172 drenge og 167 piger – deltaget i erhvervspraktik i undervisningstiden.

Erhvervspraktikken har omfattet samtlige elever fra 8., 9. og 10. klasserne samt eleverne fra 2. real, fordelt således:

8. klasser	6 klasser	76 drenge	49 piger
9. klasser	5 klasser	53 drenge	52 piger
10. klasser	2 klasser	15 drenge	27 piger
2. real	3 klasser	28 drenge	39 piger
<hr/>		16 klasser	172 drenge 167 piger

De omhandlede elever har været i praktik 1 eller 2 gange i løbet af skoleåret, og der har i alt været etableret 471 ophold, der har fordelt sig således på de forskellige erhvervsområder:

	Dr.	Pg.		Dr.	Pg.
Auto- og traktormekaniker . .	23		Kontor	13	30
Bager	6		Laborant	3	6
Bank og sparekasse	5	1	Lager – handel en gros	7	
Barnepleje, børnehave		37	Landbrug, skovbrug, gartneri	6	
Bibliotekar		2	Lærer	1	
Blikkenslager	4		Maler	1	
Bogbinderske		2	Maskinarbejder, smed	8	
Bogtrykker	11		Messedreng	7	
Butik – div. brancher	12	58	Murer	1	
Dameskrædderinde		5	Fortier	1	
Dekoratør	2	5	Radio-, elektro-, finmekan. . .	16	
Elektriker	24		Rideskole	3	2
Falckredder	7		Slagter	2	
Fotograf	1	3	Smørrebrødselev		9
Frisør	1	13	Sygepleje		22
Kahytsjomfru		3	Sømand	13	
Keramiker	4	21	Teknisk tegner, arkitekt	12	1
Klinikassistent		10	Telegrafist, lufthavnen	2	
Kok	11		Tømrer, snedker	12	
Husassistent, kokkepige		11	Urmager	3	
Konstabel	8				
				<hr/>	<hr/>
				I alt	230 241

Sko'en er glad for dette islæt i den erhvervsorienterede undervisning og er taknemmelig for praktikstedernes venlige og forstående modtagelse af eleverne. Man er klar over, at det kun er et begrænset indtryk, eleverne kan få af et erhverv gennem en uges praktik, men selv et begrænset indtryk giver eleverne et vist bedømmelsesgrundlag, som har betydning i deres erhvervsvalgsproces.

Formidlingen af praktikpladserne er som i tidligere år sket i samarbejde med arbejdsformidlingens afdeling for erhvervsvejledning. Vi takker arbejdsformidlingschef Bent Nielsen for al bistand og erhvervsvejleder P. Bekker Nielsen for utrættelighed i arbejdet med at få eleverne placeret bedst muligt og for mange gode råd vedrørende erhvervsorienteringen.

»Hvis vi havde dem her«.

Som et indslag i den øvrige erhvervsorienterede undervisning arrangeredes i januar måned en spørgetime for eleverne i Østre skoles 8., 9. og 10. klasser. Eleverne havde lejlighed til at stille spørgsmål til et panel, hvori deltog forstander Helge Ploug, Bornholms tekniske skole, sekretær Ejner Christensen, HK, børnehavelærer Kirsten Axen og erhvervsvejleder P. Bekker Nielsen.

Spørgsmålene til panelet var dels formuleret forud ved arbejdet i klasserne og blev dels formuleret spontant under mødet. Efter spørgsmålene afrundedes mødet ved et kort indlæg fra paneldeltagerne.

Mødet må i det store og hele betegnes som vellykket, men mødeformen stiller store krav til et grundigt forarbejde i klasserne.

Virksomhedsbesøg for lærere.

Med henblik på at udbygge lærernes kendskab til det bornholmske erhvervsliv arrangerede kontaktudvalget mellem skole, erhverv og erhvervsvejledning i november måned 1968 en række virksomhedsbesøg for lærere. 12 erhvervsvirksomheder havde stillet sig til rådighed. Virksomhedsbesøgene omfattede en introduktion om virksomheden med efterfølgende rundgang. Efter rundgangen var der lejlighed til en drøftelse af det set, og endvidere blev der givet en orientering (oplæg til diskussion) om forskellige emner, der berører forskellige forhold inden for erhvervslivet. Som eksempel på emner, der blev taget op til behandling, kan nævnes: »Problemer i forbindelse med industrialisering«, »Skibet som arbejdsplads«, »Klimaet på arbejdspladsen«, »Kvinder i industrien«, »Lønsystemer« og »Stenindustriens markedsproblemer«.

Udover de 12 erhvervsvirksomheder var 3 fagskoler med i arrangementet. Ved besøget på Bornholms Sygeplejeskole blev der givet en redegørelse for »Sygehuset i dag« og »Sygeplejerskeuddannelsen«.

I forbindelse med besøget på Bornholms tekniske skole talte man om »Perspektiver i lærlingeuddannelsen«, og på Rønne Handelsskole var emnet »Uddannelser inden for handels- og kontorområdet«.

Fra Rønnes kommuneskoler deltog 11 lærere i disse besøg, og der er ingen tvivl om, at deltagerne havde udbytte af dem, og at de bør følges op af tilsvarende besøg på andre virksomheder.

Gymnastik, idræt og svømning.

Under årets arbejde med de forskellige discipliner inden for legemsøvelser er der aflagt følgende antal prøver:

Skolegymnastikmærker:

	Ø. Sk.		Å. Sk.		I alt	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
Bronze	54	0	34	84	88	84
Sølv	21	0	15	0	36	0
Guld	12	0	14	0	26	0
I alt	87	0	63	84	150	84

Svømning:

	Ø. Sk.		Å. Sk.		I alt	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
Svømmeprøve	72	53	59	29	131	82
Frisvømmerprøve	47	13	21	12	68	25
Livredderprøve	11	4	10	1	21	5
200 m distanceprøve	118	0	151	63	269	63
I alt	248	70	241	105	489	175

Skoleidræt:

	Ø. Sk.		Å. Sk.		I alt	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
Bronze	33	45	51	34	84	79
Sølv	23	11	30	22	53	33
Guld	10	4	23	31	33	35
Sølv med emalje	11	0	7	10	18	10
Guld med emalje	0	0	0	5	0	5
Guldfakkel	0	2	0	0	0	2
I alt	77	62	111	102	188	164

Skolerne har deltaget i forskellige turneringer og konkurrencer, fra hvilke skal nævnes enkelte resultater:

I Folkeskolens Atletikstævner vandt Aavangsskolens drenge gruppe I (indtil 7. klassetrin) og opnåede i landsfinalen senere i Sønderborg en 9. plads blandt 20 deltagende hold. Også inden for Folkeskolens gymnastikturnering i marts-april 1969 gjorde Aavangsskolens drenge sig bemærket i de forskellige rækker, og i den fineste af dem – A-rækken – gentog de succes'en fra sidste år, idet de genvandt Danmarksmesterskabet ved i Odense idrætshal i finalen at besejre Nordre Skole, Viborg.

Det årlige skoleidrætsstævne på Rønne stadion med Klemensker Centralskole, Aavangsskolen og Østre Skole som deltagere afvikledes på bedste måde under tålelige vejrforhold. Lærer Ib Madsen, Østre Skole, var stævneleder. I øvrigt medvirkede som sædvanlig lærere fra de deltagende skoler som startere, kontrollanter m. v.

De to årlige fodboldturneringer, dels pokalturneringen mellem bornholmske skoler, dels Ekstrabladet's turnering, afvikledes uden at der stod særlig gny om Rønne-drengenes indsats. Forhåbentlig dukker de snart op af bølgedalen.

Til slut skal nævnes, at der fra 1. april 1969 for eleverne er skabt mulighed for under gymnastiklærernes og gymnastiklærerindernes ledelse efter skoletid at deltage i ekstratimer i legemsøvelser: gymnastik, atletik og svømning, alt efter årstiden.

Lejrskole og skolerejser.

De årlige lejrskoler i 8. kl. og 1. real afvikledes således:

Aavangsskolen:

9/9–14/9 68: 1. real i Sønderborg. Ledere: Fru I. Tonsberg og hr. Klyver-Poulsen.

7/5–13/5 69: 8AB i Viborg. Ledere: Hr. Egebæk, hr. Størup og frk. E. M. Jespersen.

Østre skole:

21/8–27/8 68: 8A og 1. real a i Svendborg. Ledere: Fru E. Marchman, hr. Ib Madsen og hr. J. Østergård Olesen.

29/8– 4/9 68: 8B og 1. real b i Rudbøl. Ledere: Frk. Guldhammer Schmidt, frk. Ch. Andersen og hr. Møller Jensen.

Af skolerejser er der foretaget følgende:

7/8–16/8 68: 3. real, Aavangsskolen, til Wermelskirchen, Tyskland, under ledelse af hr. Vesløv. En klasse fra den tyske skole aflagde gen-visit her i juni 1969.

11/10–18/10 68: Fru E. Marchman og hr. Fl. Berg foretager Rhinrejse med 3. real b, Østre skole.

28/3– 5/4 68: Elever fra 2. real og 10. tekn. linie er på tur til Rhinen og Harzen sammen med hr. og fru Bjørn.

2/4– 7/4 69: 10. kl. og 7. D, Aavangsskolen foretager rejse til Berlin ledsaget af hr. Dalsjø og hr. Pr. Petersen.

Den frivillige sang- og musikundervisning.

På tredje år er arbejdet inden for den frivillige sang- og musikundervisning blevet fortsat, og interessen for denne side af skolens virke har vist sig at være usvækket blandt eleverne, idet der stadig er stor tilgang til de forskellige grupper.

3 blokfløjtehold på tilsammen 27 elever har i det forløbne skoleår været under oplæring hos henholdsvis fru B. Lerche, fru H. Nisbeth og undertegnede. 12 elever er blevet undervist i violinspil af hr. E. Galthen, 2 i cello af hr. Fl. Berg, og 1 elev har modtaget undervisning i horn. Korene, der har været ledet af fru E. Rassing på Aavangsskolen og hr. K. Kristensen på Østre skole, har sammenlagt haft 52 elever engageret.

Instrumentbeholdningen blev i april 1969 suppl. med 2 violiner af god kvalitet.

Som eksempler på musikalsk aktivitet i årets løb kan nævnes, at korene og skoleorkestret har medvirket ved juleafslutningen i kirken under ledelse af hr. K. Kristensen, og ved en sang- og musikaften d. 29/5 1969 på Østre skole deltog fra begge skoler i alt 84 elever således, at korene og sammenspilsgrupperne først viste deres kunnen hver for sig for derefter at samvirke ved løsning af en fælles opgave. Ved denne forårs-musikaften er der måske skabt en tradition, der kan blive til glæde for mange i fremtiden.

T. Bjørn.

Filmsforestillinger.

Filmsforevisningen inden for Skolebioen har for Rønne-området været administreret af lektor Frellsen, Statsskolen (ældste hold), og lærer Jørgen Andersen, Knuds-ker (mellemste og yngste hold), gennem en tillidsmand på hver af de deltagende skoler. Forestillingerne har været givet i Rådhus-teatret, og der er spillet følgende film:

Yngste hold (5.–7. kl.):

»Fem mand og Rosa« – »Født til frihed – »Agent Cat« – »Rio – bravo«.

Mellemste hold (8.–9. kl., 1.–2. real):

»Den fantastiske rejse« – »Von Ryans Express« – »Sådan stjæler man en million« – »Ung flugt«.

Ældste hold (10. kl., 3. real):

»Den store mand« – »Henrik den Femte« – »En plads på toppen« – »Fahrenheit 451«.

Abonnementsprisen var på alle hold 10 kr. Antallet af deltagere på Østre Skole og Aavangsskolen tilsammen var:

Yngste hold	316	(311)
Mellemste hold	144	(152)
Ældste hold	53	(24)
<hr/>		
I alt	513	(487)

Deitagsen i 1967/68 er angivet i parentes.

Børnenes Filmklub for 8–12-årige har øget medlemstallet fra 600 i 1967/68 til 750 i 1968/69, hvilket delvis skyldes, at en del af forældrene har indført den gode skik at overvære forestillingerne sammen med børnene, så de bagefter har mulighed for at drøfte filmene med dem. Abonnementsprisen for 5 forestillinger har uændret været 6 kr.

Klubbens formand er skoleleder A. Juul og dens kasserer fru arkitekt Berg.

Skibsadoptionen (Østre Skole).

Forbindelsen med Østre Skoles adoptionsskib T/T »Kristine Mærsk« er blevet vedligeholdt til glæde for Ia og – forhåbentlig også – for skibets besætning. Et led i forbindelsen med skibet er udveksling af julehilsener og -gaver. Vores gave var to stentøjsrelieffer fremstillet her i byen, og klassen fik af skibets besætning 200 kr., der tænkes anvendt ved en klassefest eller på en rejse.

Yngre besætningsmedlemmer har sendt os breve og billeder med spændende beretninger om livet på skibet og om oplevelser i fjerne lande. Ia redigerede og afsendte et lydbånd med præsentation af klassens elever og med korte foredrag om silderøgning, bornholmerure og 66-selskabet, specielt med henblik på dette selskabs nye skibe. Disse nøgterne redegørelser krydredes af god beat-musik.

En – tilsyneladende skriveglad – styrmandsaspirant har nu på besætningens vegne overtaget korrespondancen med klassen, og vi glæder os til fortsat forbindelse med de friske gutter om bord.

Det faste årlige besøg af en repræsentant for skibsadoptionens kontor i København fandt sted den 8. oktober 1968. Kaptajn Schoubye underholdt eleverne på 8.–10. klassetrin med et causeri over emnet »Søliv og søfart«.

J. Østergaard Olesen.

Skoleskak (Aavangsskolen).

Den kendte russiske skaktræner Alexander Koblenz har engang udtalt: »Det vigtigste i skak er spillets store opdragende betydning.«

Da jeg selv er lidenskabelig skakspiller, var det en nærliggende tanke at starte en skakklub på skolen, og efter forudgående forberedelser mødte 25 elever på skolen onsdag den 25. september 1968 for at spille skak. Dette blev indledningen til det, der nu går under navnet Aavangsskolens Skakklub.

Vi startede med at anmelde et hold til deltagelse i »Dansk Skole Skak«s landsomfattende turnering, og vi kom i pulje med to københavnske skoler, nemlig N. Zahles Skole og Kirsebærhavens Skoles B-hold.

Vi manglede erfaring, men alligevel gik det over forventning. Ganske vist tabte vi til N. Zahles Skole med 2–8, men efter københavnsfinalen havde vi dog grund

til at være stolte, da Zahle i alt i hele turneringen kun mistede 3 points. Kirsebærhavens Skoles B-hold besejrede vi med 6-4, hvorefter vi gik til B-finalen i København.

Her nåede Aavangsskolen en delt tredjeplads.

Af andre stævner kan nævnes B-holdets kamp mod skolens lærere. Lærerne vandt med 5-1. Lad os håbe, at denne form for konkurrence kan indgå som tradition i skolens liv.

Endvidere var to af vore stærke spillere til stævne i København. De blev placeret som henholdsvis nr. 10 og nr. 16.

Med dette sluttede vor første sæson, men da det gik over forventning, besluttede vi at fortsætte skakken på skolen.

Det eneste ønske, vi har, er, at der må komme mere lokal interesse for skole-skakken, men på nuværende tidspunkt har kun to skoler foruden Aavangsskolen ladet høre fra sig.

Preben Petersen.

Elevråd (Østre Skole).

Elevrådet har i sit fjerde år ført en stilfærdig tilværelse. Man har holdt møde cirka en gang om måneden, og desuden har man afholdt de sædvanlige sokkeballer.

Frimærkeklubben har arbejdet stabilt og har almindeligvis været samlet hver fjortende dag.

Blandt de ting, elevrådet har været optaget af, har spørgsmålet om kantine og de nye skolegårdes indretning affødt stor interesse, og elevrådet har nedsat det udvalg, der sammen med lærerråd og arkitekt skal udforme planer for de nye skolegårde, der skal indrettes i forbindelse med udvidelse af Østre skole.

Else Guldbammer Schmidt.

Skoleopsparing.

Elevernes opsparing gennem køb af sparemærker på skolen udgjorde i 1968/69 på begge skoler i alt kun kr. 8.550; fordelt med 4.000 kr. på Aavangsskolen og 4.550 kr. på Østre Skole. Sidste år var beløbet i alt 10.050 kr. Desværre må det erkendes, at sparetanken ikke optager den yngre generation stærkt, selv om den gennemgående har betydelig flere penge til rådighed end tidligere.

Forsømmer hjemmene og skolen, hver for sig eller i forening, at stimulere de unge til en fornuftig økonomi? – Hvis det er tilfældet, lad os da medvirke til et bedre resultat til næste år. Sparekassens repræsentanter, hr. sparekassebestyrer Kai Rasmussen, Tejn, og hr. skolekonsulent Svend Andersen, Nexø, kommer gerne og aflægger besøg i klasser, hvor økonomi står på planen, og de medbringer undervisningsmateriale af forskellig slags.

Skolebibliotekerne.

Skolebibliotekerne, der startede i skoleåret 1967/68, har i 1968/69 tydeligt kunnet mærke, at bogbestanden er øget, og at der blandt elever og lærere er voksende interesse for at benytte dette undervisningsmiddel.

Bogudvalget har i det forløbne skoleår først og fremmest lagt vægt på at udbygge klassehåndbibliotekerne, da man finder, at disse er den direkte vej til skolebibliotekets faglitteratur, hvor enkeltbøger, gruppesæt og classesæt er blevet flittigt benyttet. Den skønlitterære samling er blevet udbygget, så samtlige klasser har været forsynet med klassebiblioteker, hvorfra eleverne har kunnet låne bøger året igennem.

Når skolebibliotekerne har kunnet klare disse opgaver, skyldes det, at bogudvalget har lagt vægt på at få indkøbt bøgerne så tidligt, at de har været til rådighed fra skoleårets begyndelse.

Centralbiblioteket, der ordner det bibliotekstekniske, viste god forståelse for dette synspunkt og ydede en betydelig indsats, så ordningen kunne gennemføres.

Else Gudhammer Schmidt og Else Ilsø
skolebibliotekarer.

Eksaminer og prøver.

Ved skoleårets slutning afholdtes følgende statskontrollerede prøver for det anførte antal elever, der alle gennemførte:

	Ø. Sk.	Å. Sk.	I alt
Realeksamen	41	42	83
Udvidet tekn. forbr. eks.	16	0	16
Statskontrolleret prøve fra 10. kl.	0	25	25
Teknisk forberedelseseksamen	14	0	14
Statskontrolleret prøve fra 9. kl.	30	49	79
I alt	101	116	217

Østre Skole:

Realeksamen	3. Bendtsen, Aase (fru)
III real a:	4. Bruun-Schmidt, Birgit (isenkræm.)
1. Andersen, Bent Eigil (repræsentant)	5. Christensen, Ann Mari Chourey
(overstyrmand, Knudsker)
2. Andersen, Mona Ingrid (typograf)	6. Damm, Niels Christian Aarup
(lagerforvalter)
3. Bech, Sanne Marie (arkitekt)	7. Hansen, Finn Johannes (arbm.)
4. Boss, John Anker (mekaniker)	8. Hansen, Poul Arne Birk (osteforh.)
5. Grønbech, Bente (fru)	9. Henriksen, Karen Marie (handels-
skoleinspektør)
6. Hansen, Sven Lindahl (afd.leder)	10. Jacobsen, Hans-Benny (avlsbruger)
7. Henningsen, Poul-Erik (lednings-
montør)	11. Jensen, Bjarne (overpostbud)
8. Jensen, Jytte Irene (incassator)	12. Jensen, Jette Kofoed (skotøjshandl.)
9. Lindblad, Erik (revisor)	13. Kofoed, Kurt (fru)
10. Nielsen, Allan Buchtrup (arbm.)	14. Madsen, Børge (malermester)
11. Nielsen, Grethe (arbm.)	15. Nielsen, Christian Klemmed
(forretningsfører)
12. Nielsen, Lene Sys (autosmører)	16. Olsen, Sonja (arbm.)
13. Nielsen, Søren (assistent)	17. Petersen, Anita Louise (arbm.)
14. Olsen, David (invalidpensionist)	18. Schärer, Heini Peter (mejerist)
15. Pedersen, Jan Dam (chauffør)	19. Simonsen, Yvonne Elisabeth
(handelsgartner)
16. Pedersen, Lene Wang (murer)	20. Sommer, Bent Ejgil Grønbech
(matros)
17. Pihl, Susanne Gehrcke (stereotopør)	21. Kjær, Max Allan (tømrer)
18. Thorsen, Birgitte Dahl (formand)	22. Christensen, Hans-Jørn (incassator)
19. Nielsen, Benny (driftsleder)	
III real b:	
1. Andersen, Jes Per Juel (maskinm.)	
2. Bech, Birgit (telefonarb.)	

- Udvidet teknisk forberedelseseksamen
10. kl.:
1. Andersen, Claus Michael (tømrersv.)
 2. Clausen, Steen (skomagermester)
 3. Frederiksen, Kirsten (chauffør)
 4. Hansen, Flemming (elektriker)
 5. Haakansson, Claus (lagerforvalter)
 6. Johansen, Hanne Brehm (arbm.)
 7. Johansen, Wanda (vognmand)
 8. Kure, Kennet (fru, Østermarie)
 9. Mortensen, Anders Lilleskov (keramiker)
 - 10 Munch-Pedersen, Erik (chauffør)
 11. Olsen, Hans-Arne Kure (smedesv.)
 12. Pedersen, Lis (tømrer)
 13. Pedersen, Tove Grønbech (skolebetjent)
 14. Suhr, Tove (telefonmester, Knudsk.)
 15. Thorsen, Inge Holm (brolægger)
 16. Tranberg, Kurt Ancher (vognmand, Østermarie)
13. Rasmussen, Hans (materialforv.)
14. Rasmussen, Paul-Erik (blikkenslagermester)
- Statskontrolleret prøve fra 9. kl.
- 9 A:
1. Buchholdt, Susanne Riis (forvalter)
 2. Dahl, Lone Kure (amtsinspektør)
 3. Grønbech, Hanne (redningsfører)
 4. Larsen, Bente Elise (elektriker)
 5. Madsen, Birgitte Kromann (maskinarb.)
 6. Mortensen, Hanne Lilleskov (keramiker)
 7. Nielsen, Hanne (stensliber)
- 9 B:
1. Andersen, Birthe Schou (værktfører)
 2. Andersen, Gert Allan Gøberg (chauffør)
 3. Brucz, Inger Camilla (skibsfører)
 4. Eriksson, Uffe (motorforhdl.)
 5. Hansen, Lis Juul (gartner)
 6. Jensen, Steen Preben (arbm.)
 7. Johansen, Ingrid Lis (fisker)
 8. Jørgensen, Hans Villy (fru)
 9. Kjeldsen, Jørn-Ole (formand)
 10. Kofoed, Poul-Erik (teglværksarb.)
 11. Leidecker, Lisbeth (gravemester)
 12. Lemvig, Steen (maskinkonstruktør)
 13. Olsson, Peter Stig (vognmand)
 14. Pedersen, Grete Eckberg (snedker)
 15. Pedersen, Ninna Merete (automek.)
 16. Pelle, Anni (repræsentant)
 17. Poulsen, Birgit Pilborg (fisker)
 18. Rahbek, Birgitte (kommuneass.)
 19. Svendsen, Peer (fiskehdl.)
 20. Thiesen, Tage Flemming (arbm.)
 21. Thomsen, Kurt (avlsbruger)
 22. Thorsen, Keld Lund (maskinarb.)
 23. Wolder, Eva (møbelsnedker)
- Teknisk forberedelseseksamen
- 9 A:
1. Andersen, Jørn Carsten (gartner)
 2. Christiansen, Kenneth (blikkensl.)
 3. Gudbergensen, Flemming (vaskeriass.)
 4. Hansen, Max-Allan (arbm.)
 5. Kofod, Karen-Margrethe (herreekvip. hdl.)
 6. Larsen, Inger-Margrethe Rønne (tømrer)
 7. Møller, Nini Therp (lagerforvalter, Knudsker)
 8. Nielsen, Børge Lykke (arbm.)
 9. Nielsen, Jørn Christian (arbm.)
 10. Olsen, Kell Ole Kure (smedesvend)
 11. Olsen, Svend Aage (arbm.)
 12. Pedersen, Niels Peter Grønvall (maskinforme)

Aavangsskolen:

- Realeksamen
- III real a:
1. Cederblad, Lasse (blomsterhandler)
 2. Christensen, Peter M. (repr.)
 3. Degn, Lene S. (afdelingsleder)
 4. Filholm, Bjarni (civilingeniør)
 5. Flensborg, Michael (distriktschef)
 6. Hansen, Helle S. (maskinchef)
 7. Hansen, Maureen B. (frue)
 8. Hansen, Søren J. (gartner)
 9. Henriksen, Anne (postassistent)
 10. Jensen, Cæsar F. (formand)

11. Jensen, Torben M. (maskinm.)
12. Kofod, Dorit I. (mekaniker)
13. Kofoed, Lene (chauffør)
14. Lenz, Kenneth (karetmager)
15. Madsen, Peter P. (pølsemester)
16. Nielsen, Kaj K. (mejerist)
17. Nielsen, Kaj O. (frue)
18. Rustand-Larsen, Anni (tandtekn.)
19. Voldum, Jette (handlende)
20. Yde, Niels V. (overlærer)

III real b:

1. Arnoldus, Peter K. (avlsbr., Nyk.)
2. Christiansen, Birgit (postbud, Rø)
3. Grenaa, Dorte M. (forvaltningsleder, Knudsker)
4. Hansen, Lillian A. (avlsbr., Rø)
5. Hansen, Yvonne D. (stenhugger, Knudsker)
6. Holm, Birgitte (gårdejer, Nyker)
7. Ipsen, Jenny M. (form. Vesterm.)
8. Jørgensen, Inge-Lis (avlsbr., Rø)
9. Koefoed, Marianne K. (gårdejer, Vestermarie)
10. Kofoed, Carsten F. (slagteri-
arb., Nyker)
11. Kofoed, Poul M. (avlsbr. Vesterm.)
12. Lund, Bent A. (avlsbr., Nyker)
13. Lundgren, Anne Lise K. (avlsbr.,
Vestermarie)
14. Magnussen, Jette C. (kaptajn, Nyk.)
15. Mogensen, Susanne M. (mejerist,
Olsker)
16. Mortensen, Anders (cykelhdl., Nyk.)
17. Olsen, Inger (avlsbr., Østerlars)
18. Pedersen, Niels (vognm., Vesterm.)
19. Pedersen, Randi V. (gårdejer,
Vestermarie)
20. Poulsen, Hans E. (avlsbr., Nyker)
21. Søborg-Madsen, Orla (uddeler,
Nyker)
22. Westh, Jette B. (udd., Nyker)

Statskontrolleret prøve efter 10. klasse:

1. Andersen, Finn Ole (arb. mand,
Knudsker)
2. Andersen, Kirsten P. (frisør m.)
3. Borg, Helle V. (malermester)
4. Christensen, Jan M. (afd. sek.)
5. Dahl, Mogens J. (overassistent)
6. Galthen, Inge (musiker)

7. Hansen, Elisabeth R. (restauratør)
8. Hansen, Susan T. (målerrep.)
9. Ipsen, Conny (snedker)
10. Jensen, Bente E. (overportør)
11. Jensen, Susanne D. (eksportchef)
12. Jespersen, Gitte T. (chauffør)
13. Klausen, Vivi (chauffør, Knudsker)
14. Kofod, Birgit, (kontrol m., Knudsk.)
15. Kofod, Karen (handlende)
16. Larsen, Jane B. (chauffør)
17. Lind, Anne-Brith (politias.)
18. Nielsen, Finn J. (overfenrik)
19. Olsen, Thorkil (kasserer)
20. Rasmussen, Conni (arb. mand)
21. Schou, Vibeke C. (arb. mand)
22. Skov, Sussie M. (handlende)
23. Sonne, Mona-Lis (arb. mand)
24. Thomsen, Ole B. (arb. mand)
25. Aakermann, Anette (formand)

Statskontrolleret prøve efter 9. klasse:

9 A:

1. Andersen, Connie (arb. mand,
Knudsker)
2. Bendtsen, Jørn (slagter)
3. Christensen, Birgitte (proviant. ass.)
4. Fuglsang, Steen (købm., Knudsker)
5. Henriksen, Hasse E. (ovnarb.)
6. Holm, Merete P. (blikkenslager)
7. Haagensen, Hanne S. (slagter)
8. Jacobsen, Jonna (maskinarb.)
9. Jensen, Birthe S. (chauffør)
10. Jensen, Inge-Merete (bager)
11. Jensen, Steen I. (maskinarb.)
12. Jensen, Kim R. (chauffør)
13. Jensen, Åse (frue, Knudsker)
14. Jørgensen, Mikael (vinduespolerer)
15. Kjærholt, Jørn-Ulrik (chauffør)
16. Kofod, Kay-Werner (chauffør)
17. Kofoed, Lise Lotte (pedel, Knudsk.)
18. Kristensen, Margit (overfenrik,
Knudsker)
19. Larsen, Hasse (montør)
20. Lund, Helle B. (matros)
21. Mogensen, Lis D. (servitrice,
Knudsker)
22. Nielsen, Jørn-Ole (smed, Knudsk.)
23. Olesen, Birthe (kørelærer, Nyker)
24. Svendsen, Kenn Ole (arb. mand,
Knudsker)

25. Yde, Jens J. (overlærer)	11. Larsen, Pia M. (varmem., Knudsk.)
	12. Mogensen, Maj-Britt (snedker)
9 B:	13. Nielsen, Carsten (havnearbejder)
1. Bidstrup, Finn (telefonarb.)	14. Nielsen, Connie (arb.mand)
2. Gutfeldt, Hardy (frue, Knudsker)	15. Olesen, Claus H. (kriminalass.)
3. Hampe, Sven P. (arb.mand, Knudsker)	16. Pedersen, Jannie (frue)
4. Hansen, Inge S. (skibstømrer)	17. Petersen, Ellis (murer)
5. Jensen, Inge S. (repr., Knudsker)	18. Petersen, Susan A. (ing., Knudsker)
6. Jørgensen, Lene (arb.mand)	19. Pihl, Sigrid (arb.mand)
7. Karlsson, Jan R. (slagteriarb.)	20. Rasmussen, Lone (maskinmester)
8. Kofoed, Jørn Ole (kok)	21. Schou, Dorothy (tømrer)
9. Kragbæk, Flemming (snedker)	22. Thomsen, Stig H. (fenrik, Knudsk.)
10. Larsen, Hans (modelsnedker)	23. Wandt, Hans-Ole (salgsleder)
	24. Westh, Birten R. (urim, Knudsk.)

Arsprøve og forældreaftener.

Ved skoleårets slutning afholdtes, som tilfældet har været de to foregående år, kun årsprøve i overbygningen, og det vil sige i 1. og 2. real samt 8. kl., idet samtlige elever i 9. kl. indstillede sig til statskontrolleret prøve. Den mundtlige årsprøve omfattede i 2. real fire fag, i 8. kl. og 1. real tre.

I hovedskolens 1.-7. kl. afholdtes i stedet forældreaftener. For at give forældrene mulighed for at komme til stede var undervisningstiden d. 20. og 21. juni henlagt til aftentimerne, hvor der begge aftener i 3 lektioner var »åbent hus« for forældrene, der mødte talrigt op i de fleste klasser. Samtidig præsenteredes gennem forskellige udstillinger årets arbejder i sløjd, håndarbejde og formning.

Oprykning pr. 1/8 1969 i 1. real og 8.-10. kl.

I Fra 7. kl. til 8. kl. eller 1. real:

Det samlede elevtal i 7. kl. 89 dr. 88 pg. = 177 elever

Heraf:

Ophør af skolegang	6 dr. 1 pg. = 7 elever (3,9 %)
Til 8. klasse	48 dr. 53 pg. = 101 elever (57,1 %)
Til 1. realklasse	35 dr. 34 pg. = 69 elever (39 %)

II Fra 8. kl. til 9. kl. eller 1. real:

Det samlede elevtal i 8. kl. 55 dr. 39 pg. = 94 elever

Heraf:

Ophør af skolegang	10 dr. 6 pg. = 16 elever (17 %)
Til 9. klasse	43 dr. 31 pg. = 74 elever (78,7 %)
Til 1. realklasse	2 dr. 2 pg. = 4 elever (4,3 %)

III Fra 9. kl. til 10. kl.

Det samlede elevtal i 9. kl. 52 dr. 51 pg. = 103 elever

Heraf:

Ophør af skolegang	30 dr. 27 pg. = 57 elever (55,3 %)
Til 10. klasse	22 dr. 24 pg. = 46 elever (44,7 %)

Legater og flidspræmier.

a) Ungdommens uddannelsesfond for elever i 8.-10. kl. og realafdelingen Stipendierne blev søgt af 115 elever fra kommuneskolerne. Af disse fik 9 tildelt portioner à 600 kr. og 34 elever portioner à 1200 kr.

b) Skoledirektør H. L. Willemoes Hansens legater, 2 × 200 kr. på sparekassebog: Legaterne uddeltes efter tur på Østre Skole til:

Lene Sys Nielsen, 3. real,
Steen Clausen, 10. tekn. linie.

c) Grosserer Andr. Riis's legater.

Østre Skole	Åvangsskolen
	<i>Almindelig flidspræmie.</i>
	(Sparekassebog med 50 kr.)

Kirsten Anette Olsen, 7A	Sanne Pedersen, 7A
Poul Erik Baunkjær, 7B	Marianne Mogensen, 7B
Leif Jacobsen, 7C	Vibeke Petersen, 7C
	Susanne Ager, 7D

Flidspræmie i sløjd.

(En pudshøvl)

Stanley Sørensen, 1a	Kim Sperling, 7A
Carsten Kofoed, 7B	Bent Nielsen, 7B
	Jørgen Otto Pihl, 7C
	Bjarne Klausen, 7D
	Tommy Olsen, 1. real

Flidspræmie i håndarbejde.

(»Sting og mønstre«)

Annelise Jensen, 7A	Lene Bekker Nielsen, 7A
Pernille Håstrup Jacobsen, 7B	Jenny Yde, 7B
Bente Jørgensen, 7C	Anne Lise Andersen, 7C
Elsebeth Kofoed Larsen, 1. real a	Susanne Jensen, 7D
Anette Anker Jørgensen, 1. real b	Lene Hjorth, 1. real

Flidspræmie i busgerning.

(Køkkenbogen)

Birte Byder, 7A	Lis Jensen, 7A
Erna Hald, 7B	Kirsten Thomsen, 7B
Gitte Dam, 7C	Randi P. Hansen, 7C
	Karin Hammer, 7D

d) Foreningen »Nordens«s boggave: Sigfrid Siwertz, Jonas och draken.

Inge Holm Thorsen, 10T	Birgit Mogensen, 2 real a
	Ulla Pelle, 2. real b

Skolelægevirksoheden.

Eleverne i kommuneskolerne i Rønne har alle været til den årlige helbreds kontrol. 184 elever har været til yderligere kontrol hos skolelægen. 190 elever er blevet henvist til egen læge.

Tuberkulosevaccinationen er som tidligere vel modtaget og godt gennemført. Kun 4 elever har ikke ønsket at modtage tuberkulosestationens tilbud om vaccination.

Vaccination mod difteri og stivkrampe er ikke fuldført hos 29 elever.

For nogle år siden blev denne vaccination givet med 3 indsprøjtninger, de sidste 2 med ca. 1 års mellemrum. I de senere år har difteri-stivkrampe-vaccinationen været delt op i 4 indsprøjtninger, også her med ca. 1 år mellem de 2 sidste gange. Den lange afstand mellem de 2 sidste indsprøjtninger er af betydning for langtidsvirkningen. Det er derfor vigtigt at få den sidste indsprøjtning med.

44 elever havde ikke udnyttet tilbudet om polio vaccination helt, nogle få, fordi forældrene ikke ønskede det.

For de elever, der ikke endnu har fået alle 3 gange polio-sukker-vaccination, bliver der atter i år lejlighed til at få den hos deres egen læge i tidsrummet mellem 15. december 1969 og 15. marts 1970.

Nær synethed er fundet hos 179 elever eller 11 pct., langsynethed hos 109 eller godt 9 pct.

Hørenedsættelse er fundet hos ialt 147 elever, deraf for første gang hos 47.

Der har i vinteren og foråret 1969 været mange halsinfektioner, en del ledsaget af udslæt (skarlagensfeber), således som det også har været tilfældet på det øvrige Bornholm.

Overvægt er fundet hos 103 elever, lettere undervægt hos 20, hvoraf de fleste virkede friske og raske.

Holdningsfejl er registreret hos 86 elever, platfodethed hos 64.

Fodvorter er fundet hos 61 elever. Der er altså grund til stadig at holde kontrol med huden på fodsåler og tæer, så man ikke unødigt kommer til at påføre hinanden smitte.

Som det har været omtalt i avisen, og som eleverne også har lagt mærke til, er man i skoleåret 1969/70 holdt op med at give vitamintabletter i skolen. Jeg vil tilråde alle elever hver dag at tage vitamintilskud hjemme, til solen igen begynder at få magt, og de friske grønsager atter kommer frem, så eleverne også i vinteren og foråret får dækket deres behov for A-, D- og C-vitaminer ind.

Tak til lærerstaben, konsulenter og personalet på skoletandklinikken for godt samarbejde i året, som gik.

Grethe Kjøller.

Skolebespisning.

Mælk og vitaminpiller blev tilbudt eleverne på samtlige klassetrin og modtaget af så godt som alle. Portionen bestod af 2 dl sødmælk og 1 ACD-vitaminpille.

Bespisningsperioden: 1/11 68–31/3 69 = 110 skoledage.

Forbrugt var 159.338 fl. sødmælk à 34 øre	kr. 54.174,92
160.000 vitaminpiller	kr. 1.310,06
	<hr/>
	55.484,98
÷ tilskud	kr. 13.055,30
	<hr/>
I alt	kr. 42.429,68

Skoletandplejen.

Den 1. august 1968 blev tandlæge Jørgen Pilegaard ansat ved skoletandplejen som heltidsbeskæftiget børnetandlæge. Det bevirkede, at vi i skoleåret 68/69 kunne tilbyde skoletandpleje til alle elever i Rønne kommunale skoler; sagt med andre ord kom skoletandplejen til, udover de elever, vi allerede havde til behandling, at omfatte 9. og 10. årgang, d. v. s. alle 9. og 10. klasser samt II og III real.

Af 9. og 10. årgangs ca. 300 elever var der ca. 45, der ikke ønskede at tilslutte sig skoletandplejen. Det skal her bemærkes, at alle de elever, der ikke ønskede skoletandpleje, fik et brev med hjem med besked om, at så længe der er adgang til skoletandpleje, yder hverken sygekasse eller kommune nogen form for refusion for udgifter til tandpleje. 3-4 af de elever, der i første omgang afslog at tilslutte sig skoletandpleje, fandt dog i løbet af foråret frem til, at det var alt for dyrt at betale tandlægeregningen selv, og kom ind på skoletandplejen alligevel.

Hoslagt en statistik over de på skoletandklinikken i årets løb udførte behandlinger.

Særlig rubrikken: Fyldninger i permanente tænder er steget meget siden sidste år. Det skyldes, at der var *usædvanlig meget* at lave på en stor del af 9.-10. årgangs elever.

Af 1. klassernes 143 elever var 4 cariesfri, d. v. s. uden huller eller plomber, og uden at have fået fjernet tænder på grund af huller i tænderne.

I 1. klasserne er der af hensyn til tandstillingen fjernet 6 mælketænder og 6 blivende tænder; de resterende tandudtrækninger er sket, fordi tænderne ikke kunne laves.

Tandlæge fru Grete Kramp fra Åkirkeby har været på klinikken 22 timer fordelt over 9-10 gange. Sammen med fru Kramp gennemgås studiemodeller og røntgenbilleder af elever med tandstillingsfejl; i de fleste tilfælde drejer det sig om pladsmangel. Af de ekstraherede tænder under Øvrige klasser er de 135 blivende og 228 mælketænder fjernet for at modvirke eller forebygge tandstillingsfejl.

Den ledige stilling som reguleringstandlæge ved skoletandklinikken er stadig ikke besat. Men fra 1. april 1969 har Rønne kommune og Rønne sygekasse besluttet i fællesskab at yde tilskud til regulering, således at der fra kommunens og sygekassens side betales 60 pct. af regningsbeløbet.

Operationer omfatter dels fjernelse af overtallige tænder (der kan hindre de normale tænder i at bryde frem), dels fjernelse af betændelse og rodspids på rodbehandlede fortænder.

Fluorskyllingerne fortsætter som sædvanlig 1 gang om måneden på begge skoler. Atter i år skal det påpeges, at fluorskyllingerne ikke må blive nogen »sovepude«, der skal stadig en aktiv indsats til af den enkelte for at nedsætte antallet af huller i tænderne og for at undgå tankkødsbetændelse.

Grundig tandbørstning om morgenen efter morgenmaden og om aftenen inden sengetid. Helst ikke mellemmåltider, specielt ikke slik, kiks og søde sager.

Som sædvanlig har vi haft et yderst godt samarbejde med skolelæge og sundhedsplejerske samt skoleinspektører og lærere på begge skoler, og det siger både tandlæger og klinikassistenter tak for.

Birte Holm.

Behandlingsstatistik 1968/69.

	Antal børn		De forskellige behandlings antal																
	Behandlede	Heraf cariesfri	Undersøgelser	Konsultationer	Fyldninger (fyldte flader)		Extraktioner		Nerve- og rodkanal- behandlinger		Lokalbedøvelser	Tandrensninger	Tandkødsbehandlinger	Røntgenoptagelser	Operationer	Støbre fyldninger og kroner	Mindre tandreguleringer	Andre behandlinger	Aftryk
					Blivende tænder	Mælketænder	Blivende tænder	Mælketænder	Blivende tænder	Mælketænder									
1. klasser	143	4	143	4	539	969	8	245		35	435			160			6	9	2
Øvrige klasser (Fortsat beh.)	2334	13	2423	255	7132	893	209	326	25	4	1533	71	23	1939	18		67	306	217
Tilsammen	2477	17	2566	259	7671	1862	217	571	25	39	1968	71	23	2099	18		73	315	219

**Årsberetning for
Rønne-Knudsker kommunale ungdomsskole
sæson 68-69.**

Ungdomsskolevirksomheden, der for Rønnes vedkommende i år kan fejre 25 års jubilæum, startede sæsonen mandag d. 2. september kl. 19 på Åvangsskolen.

Ungdomsskolen har gennem de sidste 4-5 år haft en stadig stigende tilgang af elever, og som følge heraf en udvidelse af undervisningstilbud. Kommunen har pr. 1/8-68, med direktoratet for ungdomsundervisningens godkendelse, oprettet inspektørstilling for ungdomsundervisningen, således at Ungdomsskolen i Rønne nu er blevet en mere fast kommunal institution.

Der blev i august 68 udsendt ca. 1200 indbydelser til unge 14-18 årige i Rønne og Knudsker kommuner. Deltagerantallet var pr 1. februar 214 piger og 208 unge mænd, ialt 422 elever. Heraf var:

361 elever fra Rønne kommune
51 elever fra Knudsker kommune
5 elever fra Nyker kommune
2 elever fra Åkirkeby kommune
2 elever fra Allinge kommune
1 elev fra Vestermarie kommune

Med andre ord deltog ca. $\frac{1}{3}$ af samtlige 14-18-årige mod sidste år ca. $\frac{1}{5}$ (262 elever).

Indmeldte elever fordelt efter beskæftigelse pr. 1. februar 68:

Værksted eller fabrik uden lærekontrakt	18		18 drenge			0 piger
Ved husligt arbejde	0	-		-		16 -
Butik og kontor uden lærekontrakt	3	-		-		4 -
Kontor- og handelslærlinge	11	-		-		13 -
Lærlinge i håndværk og industri	29	-		-		1 -
Skoleelever i 7. klasse	3	-		-		4 -
8. klasse	33	-		-		40 -
9. klasse	25	-		-		34 -
10. klasse	7	-		-		20 -
8. H.	4	-		-		2 -
1. real	28	-		-		31 -
2. real	20	-		-		28 -
3. real	14	-		-		13 -
Gymnasiet	11	-		-		9 -
Uden beskæftigelse	0	-		-		1 -

Indmeldte elever fordelt efter alder:

13 årige	0 piger	1 dreng(e)
14 -	81 -	66 -
15 -	71 -	56 -
16 -	48 -	49 -
17 -	13 -	23 -
18 -	5 -	9 -
Over 18 år	0 -	1 -

Den for ungdomsskolen obligatoriske undervisning i ungdomsorientering på 24 timer er som noget nyt i år blevet afviklet i sæsonens første 4 uger med følgende 4 emner à 6 timer:

1. Mit fremtidige arbejde: Erhvervsvejleder *B. Nielsen*.
2. Færdselsteknik: Kørelærer *A. Olsen*.
3. Første hjælp: Falckredder *K. Å. Grønbech*.
4. Mine penge: Bogholder *N. Andersen*.

Denne form for afvikling af ungdomsorientering viste sig at være velegnet, idet mødeprocenten var god, og man undgik, at elever måske samtidig skulle møde til undervisning på et af de valgfri hold, som det har været tilfældet tidligere år. Desværre var de kun 8 oprettede orienteringshold alt for store (40–45 elever pr. hold) til, at der kunne gennemføres en 100 pct. effektiv klasseundervisning.

I ugen fra den 1.–7. oktober startede nedennævnte valgfri hold:

Maskinskrivning	3 hold à 48 timer	Gustav Christensen
Maskinskrivning	2 hold à 72 timer	Gustav Christensen
Hybelkursus	4 hold à 72 timer	Inger Jensen
Kjølesyning	5 hold à 72 timer	Kylle Jensen
Træsløjd	3 hold à 72 timer	Sv. Å. Petersen
Navigation	1 hold à 63 timer	Alf Rønne
Motorlære	2 hold à 48 timer	Ove Hansen
Tysk	1 hold à 72 timer	Else Marie Jespersen
Tysk	1 hold à 90 timer	Else Marie Jespersen
Moderne husførelse	2 hold à 144 timer	Agnete Kofoed Sørensen Grethe Larsen Karen Lisbeth Erichsen
Metalsløjd	1 hold à 60 timer	Carl Ilsøe
Regning	2 hold à 36 timer	Vagn Tonsberg Poul Egebæk
Selvforsvar	2 hold à 24 timer	Ole J. Larsen
Dansk specialundervisn.	1 hold à 48 timer	Else Ilsøe
Fysik-kemi for sygepl.	1 hold à 72 timer	Ib Madsen
Fysik til Tekn.forb.	1 hold à 90 timer	Flemming Berg
Matematik til T.f.	1 hold à 144 timer	Benny Skjemte
Matematik til T.f.	1 hold à 180 timer	Flemming Berg
Ungdomsorientering	8 hold à 24 timer	Bekker Nielsen Aksel Olsen Karl Åge Grønbech Niels Andersen

Undervisning på 42 hold med et samlet timetal på 2972 timer.

Følgende hold sluttede undervisningen med prøve for 9. kl. (Statskontrolleret) i maj-juni måned:

Moderne husførelse	12 elever	bestod	prøven
Maskinskrivning	14 elever	—	—
Tysk	7 elever	—	—
Fysik til T. f.	6 elever	—	—

Matematik til T. f.	6 elever	bestod	prøven
Syning-tilskæring	18 elever	-	-
Fysik-kemi forkursus for sygepl.asp.	13 elever	-	- (lokalpr.)
Selvforsvar	40 elever	erhvervede	bronzemærket

Ungdomsskolen har forsøgsvis haft forældreaften tirsdag den 21. januar med »voksen klub« for en aften. Ikke mindre end godt 100 interesserede mødte op, hvilket tyder på at dette arrangement bør gentages.

Den 17. og 18. april var der udstilling i festsalen på Aavangsskolen. Foruden udstillingens træsløjd-, metalsløjd- og håndgerningsarbejder, var der mannequin-opvisning af skolens elever, smagsprøver og lysbilleder.

Lørdag den 19. april sluttede sæsonen for de alm. ungdomsskolehold samt klubben med uddeling af skolebevis til alle elever samt flidspræmier til enkelte elever. Derefter var der dans til kl. 24 med The Vanguards.

Følgende elever modtog flidspræmier, der hovedsagelig bestod af gaver fra byens handlende:

Keld Ole Kure Olsen	Elsebeth Nielsen
Bjarne Jensen	Otla Andersen
Johnny Pedersen	Evy Johansen
Karen Margrethe Olesen	Bent Pedersen
Birgitte Lind	Lisbeth Blem Dahl
Peter Christensen	Jane Larsen
Anni Rustand Larsen	Birgitte Bak
Nina Jørgensen	Jens Peter Petersen
Jan Larsen	Max Kjær
Hasse Henriksen	Karsten Mortensen
Inger Larsen	Mona Lis Sonne
Grethe Andersen	Gitte Thulin Jespersen
Lene Søgård Carlsen	Flemming Nielsen
Frank Nielsen	Vibeke Petersen
Ernst Holz Hansen	Britta Hansen

Ungdomsskoleklubben.

Klubsæsonen startede onsdag den 4. september 1968, og der har lige fra starten været en vældig aktivitet i klubben.

Medlemstallet var på 405, 199 piger og 206 drenge. Klubben har sammen med skolen haft sit eget (folkevalgte) elevråd, der sammen med leder og medarbejdere har tilrettelagt programpunkter for hver aften i hele sæsonen.

Udover klubrådet har klubben haft køkkenchef, fotograf, rengøringsassistenter, turneringsleder, barassistenter og journalister til at varetage de forskellige job, som forekom i klubben.

Af større arrangementer kan nævnes:

- Kommer det os ved? (paneldiskussion)
- Slangebesøg
- Katten af tøndnen
- Bankospil
- Weekend-tur til Dueodde (ca. 50 deltagere)
- 7 lørdagsballer i festsalen med forskellige orkestre.

Klubben har fået foræret en bowlingbane samt en god brugt flaskekøler af en forretningsdrivende i Rønne.

Klubben har i gennemsnit pr. aften været besøgt af 150 medlemmer.

Ved afslutningsfesten fik Jens Yde overrakt en præmie for eksemplarisk klubrådsarbejde.

Medarbejdere i klubben var:

Willy Kofoed Petersen

Tommy Pedersen

Birthe Kofoed Petersen

Hans Hyldahl

Ole Svendsen

Anette Virum

Britt Walentin

Klubben har været åben hver mandag, onsdag og fredag samt en lørdag om måneden fra kl. 19–22 (19–24), i alt 289 timer.

Emil Christensen
inspektør

Regnskab for grosserer Andr. Riis's legater.

1/8 1968–31/7 1969.

a. Kompletteringsfonden.

<i>Indtægter</i>	Kr.	Ø.	<i>Udgifter</i>	Kr.	Ø.
Kassebeholdning 1/8 1968 ...	1677	68	Kassebeholdning 31/7 1969 ..	1909	55
Legatrenter	155	19			
Tilskrevne renter	76	68			
	<hr/>			<hr/>	
	1909	55		1909	55

b. Legater til flidspræmier.

<i>Indtægter</i>	Kr.	Ø.	<i>Udgifter</i>	Kr.	Ø.
Kassebeholdning 1/8 1968 ...	740	74	Flidspræmier	236	30
Legatrenter	244	79	Kassebeholdning 31/7 1969 ..	777	68
Tilskrevne renter	28	45			
	<hr/>			<hr/>	
	1013	98		1013	98

Dags dato har undertegnede revideret ovenstående regnskaber for grosserer Andr. Riis' legater. Der er intet fundet at bemærke. Beholdningerne indestår på konti i Bornholms Spare- og Lånekasse.

Rønne, den 20/12 1969.

John Ulnits.

Sammendrag af skolevæsenets regnskab 1968/69.

Lærerlønninger, vikarløn, inspektion m. v.	3.395.952,41	
÷ statstilskud	2.852.054,19	543.898,22
Lønninger til skolebetjente	69.921,27	
+ tilskud til pensionsfond og ATP	19.995,00	89.916,27
Administration (kontorhold m. v.)		34.958,15
De faste ejendomme	706.647,27	
÷ lejeindtægt	13.662,92	692.984,35
Inventar og materiel		155.168,88
Brændsel, belysning og vandforsyning		122.737,38
Rengøring		295.871,04
Skatter og forsikringer		53.190,83
Undervisningsmidler		219.198,96
Skolebibliotek	126.263,12	
÷ tilskud	34.456,00	91.807,12
Samlinger, flidspræmier		14.350,37
Stipendier til 8.-10. kl. og realafd.	49.200,00	
÷ statstilskud	34.045,00	15.155,00
Tilskud til undervisn. i andre kommuner og priv. skoler		3.288,57
Befordring af skoleelever	6.801,93	
÷ tilskud fra skolefonden	1.292,50	5.509,43
Bidrag til skolefonden		128.758,53
Skolelæge m. v.		39.357,61
Skoletandpleje		280.882,22
Skolebespisning (mælk og vitaminpiller)	55.484,98	
÷ statstilskud	13.055,30	42.429,68
Diverse udgifter		82.427,44
	I alt	2.911.890,05
Fragår:		
Skolepenge for udenbys elever	147.126,20	
Bidrag fra andre komm. til skolepsyk. kontor	15.184,40	
Indtægter fra legater	2.000,00	164.310,60
Udgifter i alt vedr. Det komm. Skolevæsen		2.747.579,45
Udgift pr. elev kr. <u>1.672,29</u>		
På skolevæsenets regnskab opføres desuden flg. udgifter:		
Tilskud til Statsskolen	54.838,00	
Ungdomsskolen	40.433,70	
Aftenskoler	39.171,77	
Skolebetjentes tilsyn ved aftenskoler	8.998,44	
Den kommunale ungdomsklub	18.066,08	
Tilskud til ikke-kommunale ungdomsklubber	12.409,03	
Tilskud til ungdomsforeningers lokaleudgifter	34.619,79	
Ungdomsnævnet	806,32	
Tilskud til lærlingeuddannelse	92.853,31	
Tilskud til elever i godkendte efterskoler	7.020,00	309.216,44
Samlede udgifter	3.056.795,89	

Ferieplan
for Rønne kommunale skolevæsen 1969/70.

	Skoleårets søndage	52 dage
1/5 -30/9 :	Frilørdage	14 »
1/8 - 9/8 :	Sommerferie	8 »
17/9 :	Månedsløvs	1 »
20/10-25/10:	Efterårsferie	6 »
18/11:	Månedsløvs	1 »
22/12- 5/1 :	Juleferie	13 »
23/1 :	Månedsløvs	1 »
9/2 -10/2 :	Fastelavnsferie	2 »
11/3 :	Kongens fødselsdag	1 »
25/3 -31/3 :	Påskeferie (incl. dronningens fødselsdag)	6 »
24/4 -25/4 :	Bededagsferie	2 »
7/5 :	Kristi Himmelfartsdag	1 »
16/5 -19/5 :	Pinseferie	3 »
5/6 :	Grundlovsdag	1 »
24/6 -31/7 :	Sommerferie	33 »
	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>
		145 dage
1/8 -11/8 :	Sommerferie	9 dage

Ved ferier af mere end én dags varighed medregnes begyndelses- og slutdato.